

Mūsų Obalsis: Už Progesą, Taiką ir Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir per žmones neišnyks nuo šios žemės". -ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XXI, NO. 209.

TREČIADIENIS, RUGSEJO (SEPTEMBER) 4 D., 1940 M., CHICAGO, ILLINOIS.

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA...

Karo Sukaktis Baltagvardiečiai Nėra Skirtumo Jinai Išsigema

Vakar sukako metai bliko nuo prasidėjimo antro imperialistinio karo. Kariaujančios valstybės slėpia tikrus nuostolius. Bet kiek pasako, ir to gana, kad suprasti, jog nuostoliai baisiai dideli.

Per šio karo vienus metus vokiečiai jau išleido pusę tiek, kiek kaizeris praeitame kare išleido per keturis metus.

Šiam kare lygiai žūsta kareiviai ir civiliai gyventojai. Kiek žmonių užmušta ir sužeista, galima spręsti ir iš to, kad imant Roterdamą, per septynias ir pusę minutų bombardavimo, naziai užmušė ir sužeidė 100,000 olandų. O juk ir nazijų turėjo nukentėti.

Tegul jų žuvo tik pusė to. Bet ir tuomet nuostoliai katastrofiški, nes per 10 minučių užmušta ir sužeista 150,000 žmonių.

Prancūzija išsišalė karę 48 dienas, o kareivių prarado pusantro milijono. Žuvo ir civilių gyventojų.

Vokietijos darbininkai jėga verčiami dirbti po 12 valandų į dieną. Uždirba betgi mažiau, negu pirma uždirbdavo per 8 darbo valandas.

Anglijos tas pats. Darbininkai priversti dirbti po 12 ir neretai 14 valandų į dieną už 8 valandų atlyginimą.

Tuo tarpu industrialistų, ir Vokietijoje ir Anglijoje, pelnai padidėjo nuo 700 iki 1,200%.

Tai štai kodėl darbininkai beveik neįmanoma įžūrėti politinis skirtumas tarpe fašistinės Vokietijos ir "demokratinės" Anglijos. Iš tikro, darbininkų būklė ir Vokietijoje ir Anglijoje lygiai sunki, o kapitalistų pelnai lygiai dideli.

Chicagojo šėinancio savinraičio redaktorius išduoda save ir kitus lietuvių buržuazinių laikraščių redaktorius. Jisai netiesioginiai pasako, kad kas vakaras jie suokalbinau prieš Lietuvą.

Tas redaktorius guodžias, kad besuokalbiaudami jie pavargsta. Bet tai esą nieko. Jie dar didesnius sunkumus pakeltų, bile tik galytė grąžinti išnaudojimo santvarką Lietuvoje ir bile tik Lietuvos liaudis ir parazitų.

Šitą suokalbavio ir rusai baltagvardiečiai. Bet jų pastangos jau senai šalti vėjai išnešiojo. Taip bus ir su lietuviškų baltagvardiečių pastangom.

Mulkinas žmones tie gaivalai, kurie pasakoją, kad Europos demokratija užpluta komunistų iš vienos pusės ir fašistų iš kitos. Komunistai nenainika demokratiją, bet visumet gina ir stengiasi ją praplėsti. Europos įvykiai tai parodo. Kur komunistai įsigalėjo, ten plačiausias masės laisvės atsikvėpė. Žmonės gavo teisę rinkti ir būti renkama.

Bėda su buržuazine demokratija netame, kad ją kas puola, bet tame, kad atlinkamose sąlygose jinau linksta prie išsigimimo į fašizmą ir išsigema, jeigu vietos darbininkai persipina padėti pasukti kita kryptimi.

žūrint į Vokietijos valdžios

USA Duoda Anglijai 50 Karinių Laivų

KONSKRIPCIJAI DARBININKAI NIEKAD NEPRITARS

TAIP PAREISKĖ JOHN L. LEWIS IR WILLIAM GREEN

WASHINGTONAS, rugs. 3.—Labor Day šventės proga daugelyje industrinių centrų įvyko darbininkų demonstracijos, sturengtos CIO arba ADF ūnių.

Vienur kalbėjo John L. Lewis, kitur William Green. Abudu aštriai kritikavo verslingi kareiviams ir abudu pareiškė, kad "Amerikos darbininkai niekadonskripcijai nepritaras."

Iš kitos pusės, John L. Lewis ir William Green sakė, kad valdžia gali pastikėti organizuotų darbininkų parama apsiginklavimui praversti.

Anglija Davus Amerikai Užsakyimų Dviejų Bilionų Sumoje

WASHINGTONAS. — Anglijos pirkimo agentas vakar pareiškė, kad per pirmą karą metų Anglija davus Amerikai karinių užsakyimų sumoje dviejų bilionų dolerių. Darbagansta mi karinių lėktuvų užsakymai.

Pirkimo agentas neužsimin ar užsakymai apmokėti, bet sakė, kad šiais metais užsakyimų suma nebusianti mažesnę.

Raudonosios Armijos Manevrai Vokietij Pasieny

MASKVA, rugs. 3.—Plataus masto manevrai eina Sovietų Ukrainoje, specialio karinio distrirkto srityje.

Manevrus stebėjės maršalas Budynev davė smulkmeningai pranešimą karinio distrirkto komandieriam ir štabui.

Maršalas pabrėžė, kad šios manevruose panaudota priemonė iš karo su suomiis baltagvardiečiais ir cinamo karo Europoje.

VOKIEČIAI NUSKANDINO 16 ANGLŲ PREKINIŲ LAIVŲ

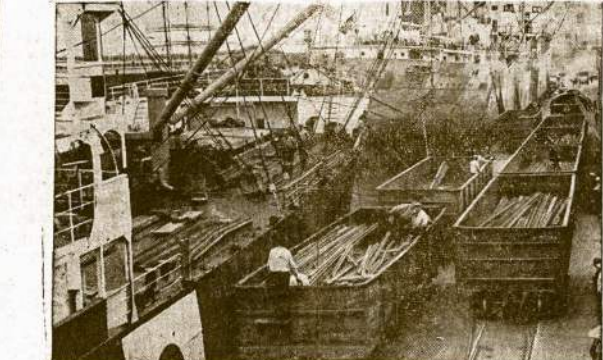
LONDONAS. — Admiraltija pripažįsta, kad per rugpjūčio pakustines dvi dienas vokiečių karinės jėgos nuskandino 16 Anglijos prekybinių laivų, kurių bendras tonażas išnešė 80,000 tonų.

paskelbtus dokumentus, stebėtis reikia, kaip dar Sovietų valdžia ir palaiko diplomatinius santykius su Anglijos dabartine valdžia.

Kalbamus dokumentus vokiečiai aptiko Paryžiuje. Juose aiškiai pasirodama anglių ir francūzų valdžių suokalbimai užpluti Sovietų Sąjungos Užkaukazijai. Dokumentus dar sykį parodė, kad angliai ir francūzai ir suomių baltagvardiečius buvo sukėlė.

Ir po tiek niekšyčių Londono valdomai nesiduro prašyt Sovietų Sąjungos pagelbos prieš savo konkurentus nazius.

H. Jagnūnas.

Amerikos santykiai su Japonija blogi. Bet japonai dar vis gali pirkti Amerikoje geležies kiek nori. Štai ir pavaiškė Amerikos geležis kraunama į du japonų laivus, San Franciscoje.

Petaino Valdžia Prašo Vokiečių Ir Italų Pagelbos

TOKIO, rugs. 3. — Petaino fašistinė valdžia atsisaukė į Hitlerio ir Mussolinio valdžias pagelbos prieš Indo-Kinijos administraciją, kuri paskelbė koloniją atsimeusia nuo Prancūzijos, kad sykiu su Anglija tęsti karą prieš vokiečius ir italus.

Indo-Kinija yra stambia Prancūzijos kolonija Azijoje, viena iš pirmutinių pasmerktus Petaino kapituliacijai. Petaino valdžia gręšina kolonijos administracijai ir reikalauja užleisti vietą kapituliacijai.

Vakarų Indijos Balsuos Atsimetimą Nuo Petaino Valdžios

SAN JUAN, Porto Rico. — Martinque ir Guadeloupe salų administracijos tarnais atsisakau iš gyventojų ar nereikėtų atsimesti nuo Petaino valdžios, kaip tai padarė šešios kitos kolonijos.

Kalbamos salos yra dalimi francūzų Vakarų Indijų, esamų vakarų žemyne. Abiejų salų administracijos linkusios dėtis prieš "laisvos gen. de Gaulle valdžios," kuri veikia Londone.

PASAKOJA BUK ANGLŲ KARALIUS IŠSIKRAUSTĖ IŠ LONDONO

ROMA. — Mussolinio žinių agentura Stefani pasakoją, kad Anglijos karalius Jurgis su šeima išsikraustė iš Londono iš priekšties pavojingų orinių atakų.

OKUPUOTOJ FRANCŪZIJŲ NEBERA KAVOS

PARYŽIUS. — Paryžiuje ir kitur okupuotoj Francūzijoje jau antra savaitė kaip neįmanoma gauti nei uncijų kavos. Sandėliuose butų kavą išsigabano naziniai Vokietija, o naujos parsiųvežti iš Lotynų Amerikos okupuotas kraštas neturi ištekliaus.

JUGOSLAVIJŲ VYKSTA MAISTO RAUSĖS

BELGRADAS. — Dėlei pa-brangusių maisto kainų Belgijoje, Dubrovniko ir kituose miestuose vyksta aštrios maisto riaušės.

Nazių Karo Teismas Nužudė 14 Darbininkų Okupuotoj Francūzijoje

LONDONAS. — Rugpjūčio mėnesi nazijų karo lauko teismas nuteisė miršin 4 francūzų darbininkų, dirbusių Renault automobilijų fabrike, okupuotoj Francūzijoje.

Darbininkus pasmerkė naziai delto, kad jie vadovavo darbininkų streikui, kur buvo reikalaujama padidinti uždarbūis ir sumažinti darbo valandas. Dabar okupuotoj (ir neokupuotoj) Francūzijoje darbininkai verčiami dirbti po 12 ir 14 valandų į dieną.

Menininkų Suvažiavimas Buvo Pasekmingas

BROOKLYN, N. Y. — Palaikę praeitos savaitės Brooklyne įvyko Lietuvių Meno Sąjungos suvažiavimas, kuris, suvažiavimo sunkių skaitomas pasekmingu.

A. Jaskveičiūtis pranešimu, dalyvavo 39 delegatai iš 13 miestų, atstovaujū 19 organizacijų.

Mėgins Suorganizuot Žydų Armiją Bent Iš 100,000 Vyrų

LONDONAS. — Žydų tautininkų vadas A. Abraham paskelbė turįs planą suorganizuoti žydų armiją, bent iš 100,000 vyrų. Kareiviai būtų rekrutuojami bile valstybėje, bet jo manytum, daugiausia Jungtinėse Valstijose.

Abrahamo armija kariuoty prieš vokiečius ir italus. Nors jini fronte būtų išsiskyrus iš kitų armijų, vienok jai vadovautų Anglijos štabas.

RUMUNIJŲ BRĖSTA SUKILIMAS

BUCHARESTAS, rugs. 3. — Visoje šalyje žmonių nepasitenkinimas valdžia, kad atliko atiduoti vengram didesnę pusę Transilvanijos, kas valandą dirėja. Nepasitenkinimas sparčiai persima sukilimo dvasia.

Valstiečių vadas Julius Maniu imasi vadovauti judėjimui. Jisai labai prišlegias karaliūsus nusileidimui Mussolinui ir Hitleriui. Maniu ragina Transilvanijos gyventojus ruoštis ginklu g'nti atiduodamą teritoriją.

LDS Morgičiai Saugiai Investuoti; Gal Pirks Namą

BROOKLYN, N. Y. — LDS seimo šeštoj sesijoj duota raportas apie LDS turto investavimą, iš raportu pažiško, kad morgičiai labai tvirti ir delto investimentas skaitomas saugus.

Toj pat sesijoj kalbėta ir apie išsigyimų namus. Klausimus patikta centro valdybai. Jei pasirodys galima, organas "Times" bus patankintas.

Anglai Skaito Nukirtė Apie 2,000 Vokiečių Karo Lėktuvų

LONDONAS. — Karo sukaktuvių proga, aviacijos ministeris skelbia, kad per visą karą metų angliai nukovė 1,967 vokiečių karinius lėktuvus. Iš to skaičiaus 196 lėktuvus nukirto anli-ėktuvinės kamuolės. Kitus nukirto karo lėktuvai tiesioginiuose susirėmimuose.

Ministeris linkęs manyti, kad angliam pavykė dar 700 priešio lėktuvus sunaikinti puolant karinius aerodromus Vokietijoje bei užimtuose kraštuose.

Lenkija Paliks Vokietijos Kraštu Visiems Laikams, Sako Nazis

Berlynas. — Atidarydamas nazijų parodą Krakove, Hans Frank pabrėžė, kad Lenkija okupuota esą tam, idant jinau būtų prijungta prie Vokietijos visiems laikams.

Hans Frank yra gubernatorius okupuotoj Lenkijoje. Kalbama paroda surengta, kaip sak naziai, parodyti vokiečių atsiekimui Lenkijoje.

PERTRAKCIJA ROOSEVELTAS PADARĖ BE KONGRESO ŽINIOS IR JO PRITARIMO

Už Laivus Anglija Ne Cento Nemokės; Tik Duos Teisė Kai Kuriose Salose Įsisteigt Karo Bazes

WASHINGTONAS, rugs. 3.— Prez. Rooseveltas painformavo kongresą, kad jisai padarė maing su Anglija. Londono valdžiai lavė 50 šios šalies karinių laivų — naikintojų, o iš Anglijos gauta teisė steigti karines bazes kai kuriose Anglijos salose, esamose vakarų žemyne.

Taikos šalininkai ir izoliatori del pertrakcijos labai nustebė. Jų tvirtinimu, "tai durų atidarymas karo liepsnom." Jie taigai mano, kad pertrakcija stinga legalumu. Teisingumo departamento sekretorius Jackson greitai atsakė, kad pertrakcija visais atžvilgiais teisėta.

Apie laivų pervedimą Anglijai prez. Rooseveltas pranešė kongresui raštu, kuriame įskaitinai pabrėžė, kad klausimus jau įvykęs faktas.

Jisai taigai pabrėžė, kad mainais už laivus Jungtinės Valstijos gauta teisė steigti karines bazes Bermudoj, Newfoundland, Britų Gvinejoj, Bahamoj, Jamaicoj, St. Lucijoje, Trin'dade ir Antigvajuje. Bazių steigimo teisė agrisla nuomos principu. Nuoma teisė 99 metus.

Laivų ervedimo klausimu prezidentas vedė derybas su Anglijos ambasadorium Lothian per pastaruosius kelis mėnesius. Savaitė prieš tai prieita prie sutarties, o praėitj antradienį sutartis retikuota.

Išnuomotos salose Jungtinės Valstijos stegis laivyno ir aviacijos bazes, bet salos pasilikis po senovėi Anglijos imperijos dalimis.

Iš Gana Aukštai Spėjo Gerai Nusileisti Degantis Lėktuvas

WICHITA FALLS, Tex. — Laikunas Landingham ir jo bičiūlis Barnell vos spėjo išnešti savo gyvastis iš degančio lėktuvo, Gaisras kilo lėktuvui esant 2,000 pėdų oro aukštumoje. Lėktuvų lakunas spėjo gražiai nusileisti, nors jau visas buvo apimtas liepsnom, o nuleidus iš jo paspurkti.

Angli Nori per Australiją Sudaryt Karinę Sutartį su USA

MELBOURNE, Australija. — Australijos teisingumo ministeris William M. Hughes prisiūpino siūles Jungtinėm Valstijom karinį pakty. Bet anoj jo, oficialūs Washingtono sluoksniai ir pasiūlyngu atsinešė šaltai.

Australija yra Anglijos dominija. Tad australiecio ministeris pasiūlymus galytu būti padarytas tik su Anglijos valdžios pritarimu. Ministeris Hughes mano, kad Europos įvykiai pakais Amerikos atsimetimą nadinga prasme pasiūlymu.

NEATIDUOS LAIVYNA

WASHINGTONAS, rugs. 3.— Anglijos valdžia davė formali užtikrinimą Jungtinėm Valstijom, kad jokiam atsiklime angli nepaduos vokiečiam savo karinio laivyno.

Jei atsiklime vokiečiai užimtų Angliją, tai angly valdžia persikeltų į kitą imperijos vietą ir karinį laivyną išsklaidytų po įvairias kolonijas.

Neokupuotoj Francūzijoje Šiandien Šiltinės Epidemija

NEW YORKAS. — Kovai su smarkiai plintančia šiltinės epidemija neokupuotoj Francūzijoje, transatlantiniu lėktuvu, "Yankee Clipper," išsiūsta 221 svary serumom.

Sykiu išsiūsta jodinus kristofelij ir keli šimtai svary žuvinio aliejaus. Esą aškinai matosi žmonių fizinis sumekėjimas.

Musulmonų Lyga Pritaria Anglijos Vilugingam Pasiūlymui

BOMBAY. — Indijos musulmonų Lygos darbo komitetas paruošė rezoliuciją už Anglijos valdžios pasiūlyng duoti dominijos teisės Indijai. Komitetas žiūrį ir pasiūlyng kaip į "žymų pasukimą progreso link."

Tačiau Indijos Kongresas ir žymniausi jo vadai, kaip Nehru, pasiūlyngu atmetė, kaip vilugingą dalyką.

Musulmonų Lyga skaitosis dafimi Indijos Kongreso, bet veikia autonomiškai ir gana tankiai priešingai visam kongresui.

Almazan Suokalbinau Prieš Meksikos Valdžią su Svetimais

MEKSIKOS MIESTAS. — Meksikos fašistų prezidentinis kandidatas gen. Almazan davė, suprasti, kad jisai pasprukė iš Meksikos. Grįžti namo tik tada, jeigu jo sėbrai įstengyt išsivysti maistą prieš prez. Cardenaso valdžią.

Fašistas Almazan pareiškim padarė pasikalbėjus su Wallstryto žymniais žmonėmis. Almazan numanys, kad "Meksikos žmonės vistiek sukils prieš demokratiką Cardenaso administraciją," kad įvesti užstienio imperialistų kontroluojamą fašistinę režimą, kurio priešakyje bus įsigijasi pats.

ORAS CHICAGOJO IR APIELINKĖJ —sgiedra, truputį šalčiau. Saulė teka 6:19, leidžias 7:20.

"VILNIS" (The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$3.50; six months \$2.75. Chicago \$7.50; six months \$3.75; foreign countries \$8.00; six months \$4.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 and year 75c.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455 Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Prieš Fordą

Automobilių darbininkų unija apskundė Fordo kompaniją Nacionalie Darbo Santykių Tarybą. Fordo kompanija atleido iš darbo 20 darbininkų, kurie yra automobilistų unijos nariai. Nekurie iš jų išdirbo savo vietose daugiau kaip po 20 metų. Jie yra geri darbininkai, geri savo amato žinovai.

Šiuo laiku Fordo kompanija darbu tugi užtenkamai ir todėl ji jokiū būdu negali aiškintis, kad tie žmonės atleisti iš darbo dėl užsakyimų trūkumo.

Auto unijos pirmininkas Thomas kalina kompanija, kad tie darbininkai atleisti iš darbo tik todėl, kad jie yra unijos nariai ir dirba unijos labui. Tuo būdu Fordo kompanija vėl paneigė Wagnerio Akta.

Ir tai jau ne pirmas sykis. Fordas su įstatymais nesiskaito. Jis stovi aukščiau įstatymų. Valdžia ji už tai nebaudžia.

Jei Roosevelt valdžia būtų tuo, kuo ji buvo keli metai atgal, tai Fordo kompanija senai būtų buvusi paimita už pakarpus. Kaip dabar dalykai stovi, tai valdžios ji visiškai nesibijo.

Auto darbininkų unijos pajėga yra vienintelė pajėga, kuri apgaltis už opensaperių tvirtovę. Unija smaridai ruošiasi prie tos kovos.

Ta kova neišvengiama ir — ji bus laimėta!

Privatinė Nuosavybė Lietuvoj

Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoj privatinė nuosavybė nėra panaikinta. Šis faktas būtina reikia išstemyti.

Zemdirbiai, savo nuosavybėje, galės turėti ligi 75 akrų žemės. Net dvarponiams, kurie gyvena savo dvaruose, bus palikta toks žemės kiekis.

Mažosios biznio įstaigos prekyboje ir pramonėje taip pat bus paliktos jų savininkams. Jos nebus nusavintos.

Socialistinė valdžia nekovoja ir neturi reikalo kovoti su smulkiais biznieriiais. Kas kita su stambiom industrinėm įmonėm, bankais, su apdraudus kompanijom. Jos visos nacionalizuotos, jos visos patapo valstybės savastim.

Lietuvos priešai, gyvenanti Amerikoj, tyčia ir tiksliai slepia nuo savo pasekėjų tą faktą, kad Lietuvos valdžia nieku neturi prieš smulkiuosius savininkus. Socialistinės Lietuvos draugai visuomet privalo pabrėžti smulkiuos nuosavybės būvimą Lietuvoje.

Reikia vaduotis tik teisybe ir skaitytis su faktais.

Blaviminkai

Juo arčiau karas, tuo smarkiau pradeda krutėti blaviminkai, kurie dar neatsisakė nuo savo žioplųstės gražinti Amerikoje Volsteado laikus.

Pietinėj Carolinjoj, trim balsais prieš du, nubalsuota, kad ta valstija turi būti sūsa. Kol kas, tas nubalsavimas neturi legalės galios. Jį gali atmeti ar užgirti tik nepaprastas valstijos seimas, kuris susirinkęs sekančiais metais. Faktas tačiau liekia faktą, kad neblaivosios blaivybės apštalai vėl pradėjo savo agitaciją. Ta agitacija pasireiškia ir tulose kitose pietinėse valstijose.

Gal but, kad tą agitaciją labiausia remia įtakingi mumsainininkai, kurių pietinėse valstijose dar yra labai daug. Jų bravorai, paslėpti kalnuose ar miškų tankumynuose, dar neatsisakė nuo savo ambicijų.

Veidmainiauja

Henry Wallace, demokratų kandidatas į šalies vice-prezidentus, kalbėjo Chicago negrams. Kiek drutas jis bandė ikalbėti negrams, kad jis ir jo partija yra negrų rasės draugai.

Henry Wallace sakė, jog nėra tokio dalyko, kaip aukštesnė ir žemesnė rasė. Todėl negrų rasė yra lygi visoms kitoms. Jis kvietė atsisakyti nuo prietarų, kurie skirsto žmones į aukštesnes ir žemesnes rases ir visus žmones lygiai traktuoti.

Zinoma, tos jo mintys yra teisingos ir tą, ką jis sakė apie reikalingumą išsžadėti prietarų yra teisybė.

Bet tai tik žodžiai, o kokie demokratų partijos darbai negrų rasės atžvilgiu pietinėse valstijose? Kodėl jis nei vienu žodeliu neprisiminė apie Wagnerio bilijū prieš linčiotojus ir kodėl tą bilijū padžiovē ant tvoros jo locnos partijos politikieriai, susidėję su reakciniais republikonais? Juk linčias teismas yra bauriausias prietaras, kruvinas prietaras, kurio negali pakęsti jokia civiliztuota valstybė. O Amerikoj linčias teismas vienvali praktikuojama. Tą "instituciją" palaiko kas kita, kaip demokratų partijos burbonai.

Henry Wallace tą viską slepia nuo visuomenės, ypač nuo negrų. Tai kokia patiekia iš jo žodžių, kurie nieko bendro neturi su tikrais demokratų darbais!

O kaip su tuo faktu, kad milijonai negrų neturi pietinėse valstijose balsavimo teisių, kaip su taksais ant balsuotojų? Kaip su penkioliktuo amendentu prie Jungtinių Valstijų konstitucijos, kuris pavirtu popiergaliu? Mr. Wallace apie tai nei vienu žodeliu neprisiminė.

Todėl mes turime pagrindu daryti išvadą, kad jo prakalba buvo veidmainiška.

LDS Vajui Pasibaigus

Pasibaigė Lietuvos Darbininkų Susivienijimo jubiliejinis vasis. Pasibaigė ir LDS jubiliejinis seimas, kuris praėjo tikrai puikioje nuotaikoje. Tuoj vėl reikės pradėti naujas darbas.

"Tiesa" garšina vardus tų LDS narių, kurie ir po vajuas parodo tinkamo darbštumo. Vajui praėjus, naujų narių gavo šie veikėjai: A. Širvydas, Z. Kavaliauskas, K. Jokubaitis, G. Urbonas, J. Burba, J. Navickas, A. Trejonis, A. Grincevičius, A. Vertelienė, P. Cepas.

"Tiesa" sako: "Šie darbuotojai parodo ryškų pavyzdį kitiems LDS darbuotojams ir visiems nariams, kad galima įrašyti naujus narius ir ne vajuas metu. Musų Susivienijimo augimas, suprantama, turi eiti savo keliu—vajuas ar ne vajuas." Dirbti reikia visą laiką. LDS seimo delegatai, sugryžę namo, turi parodyti gerą pavyzdį visiems organizacijos nariams. Mes nemylim delegatų, kurie tik seimose kalba. Savo kalbas reikia paremti gerais darbais.

Argentiničiai Lietuviai

Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajų Lietuvos valdžios lėšomis praeityje buvo užlaikomos kelios lietuvių mokyklos. Jei neklystame, tos lėšos buvo gaunamos per Draugiją Užsienio Lietuviams Remti.

Smetonininkų valdžiai sugriuvus, turėjo pakilti ir tų mokyklų buklė. "Momentas" praneša, kad dvi Buenos Aires egzistuojančias mokyklas dabar užlaikys patys Argentinos lietuviai. Ie išlaikys jas bendromis įėjomis. Kiekvienos mokyklos užlaikymui per metus reikišką apie 3,000 pesų. Aišku, kad ir kontrolė ant tų mokyklų pereis į vjetos visuomenės rankas.

Montevideo (Urugvajus) neišėjo taip gerai. Ten tautininkų grupė susibuntavo ir atsisakė nuo bendro darbo. Patys vieni jie negali išlaikyti mokyklos, o progresyvių nenori prisileisti. Todėl ten mokykla sugrius.

Butų gerai, kad progresyviai savo išgalėmis bandytų palaikyti mokyklą.

Kas atsisako su lietuvių mokyklomis Brazilijoj—žinių nėra.

APŽVALGA

NESISEKA

Mes jau minėjome, kad tulas A. Mažiūka veda labai nepadorią propagandą lietuvių klerikalų spaudoj prieš Amerikos publikas mokyklas, grąšindamas net dieviškų teismu tiems katalikams, kurie neleidžia savo vaikus į vadinamas parapijines mokyklas. Bet ši propaganda, matyt, neduoda pagaiduojamų pasekmių, nes tas pats Mažiūka prisipažysta "Darbininke", kad parapijinių mokyklos pradeda nesisekti.

Jis bėdavoja:

"Yra faktas, kad musų parapijinių mokyklų mokinių skaitis kasmet mažėja. Kubūtion tik apie savas lietuviškas parapijines mokyklas. Daug yra priežasčių kodėl taip yra... Jeigu kiekvienoje musų katalikų parapijoj kiekvienos seimos tėvas sūstų savo visus vaikus į savąją parapijinę mokyklą, tas trukumis išnyktų ir nei kai kuriose parapijose mokyklose truktų vietų."

Toliaus tas agitatorius dar kartą išlieja savo tulžį ant tų katalikų, kurie leidžia savo vaikus į viešąsias mokyklas. "Čia jau perdaug"—sūstunka tas ponas.

Labai gerai, kad tėvai katalikai neklausu tokių agitatorijų. Jei visį kataliką tėvai būtų geriaai paimformuoti, kad publikose mokyklose mokslas daug geriau pastatytas, tai jie visuomet pasirinktų jas, kaip labiau tinkamas, o ne "sisterkų" vedamas mokyklas.

Tokia neleistina, žalinga propaganda, kokią veda A. Mažiūka prieš publikas mokyklas, turi išaukti tuo smarkiausius protestus.

HITLERIO AGENTAI

"Laisvė" atkreipia domę į Vokietijos katalikų vyskupų ir kardinolų konferenciją, įvykusią Fulda mieste. Apie tą konferenciją pranešė Associated Press.

"Laisvė" sako:

"Ką dabar veikia Vokietijos (katalikų) aukštoji kunigija? Gal ji nepasiduos Hitlerio užnašoms? Jeigu ji negali garšiai priešintis kruvinam režimui ir jo vedamam karui, tai gal nors tyli?"

Kur jie tau tylės! Kardinolų ir vyskupų konferencija išreiškė dėkingumą Hitleriui ir jo kariuomenei. Tie patys vyskupai ir kardinoliai yra įsitikinę, kad Vokietija tikrai laimės karą, ir ruošdamiesi prie to momento, jie išanksto pasisako išleisti manifestą, kuriame sudėję Hitlerini savo ištikimybės jausmus. Mat, pareiškimą savo vergiškų jausmų jie nori suderinti su "prakliniausiu momentu."

Associated Press prie to dar priduria:

"Konferencijos dalyviusose viešpatavo tas supratimas, kad katalikų baiznyčia yra skolinga Vokietijos kariams už jų laimėjimus ir apgynimą Vokietijos žemės."

Amerikos lietuvių "katali-

ku" laikraščiai slepia tokias žinias nuo savo skaitytojų, kaip jie slepia ir Italijos katalikų vyskupų ir kardinolų pasitursinimus prieš Mussolini.

O vokiečių propagandos laikraštukas "Facts in Review" (Nr. 31) praneša, kad tuo pat keliu šliaužia ir Prancuzijos baiznyčios vyriausybė:

"Pareiškimė spaudos atstovams Lyono kardinolas Gerlich labai gerai atsiliepa apie pavyzdingą mandagumą ir užsirikimą vokiečių kariuomenės, okupavusios Prancuziją. Kardinolas praneša, kad jis turėjęs labai malonių kecionę iš Lyono į Paryžių, kur jis ir kiti aukšti baiznyčios vadai konferavo, vokiečių nei kiek nekludom. Kardinolas Gerlich pamatė Paryžių atgyjant naujoj dvasioj..."

Tik suspėjo apsaipazint su naujaais bosais, o jau laido žiems batus.

Iš kalio neriasis pataukdam, kad tik išaugoti savo privilegijas ir dar naujų privilegijų įgyti.

APIE LIETUVIUS, DALYVAUSIUS ISPANŲ KARE

Urugvajaus lietuvių laikraštis "Darbas" rašo, kad iki šiam laikui nėra jokių žinių, kur dabar randasi lietuviai, kariavę už Ispanijos Respubliką:

"Paskutiniu laiku, kaip žinoma, jie buvo paimti iš lageryų ir pristatyti prie žemės ūkio darbu, o kiti prie supilimo tvirtovių. Jei jie pateko Vokietijos pusin, tai Lietuvos valdžia galėtų pareikalauti jų kaip savo piličių. "Smetona jų pirmiau Lietuvos neišleido, kaip pav-

LAISKAS IŠ LIETUVOS

Rašo Jonas Sileičius iš Kauno Sauro Broliui Kazimui Chicagoje

Brangus Kazy!

Jau daug laiko praėjo, kai aš gavau nuo tavęs laišku ir dar daugiau kai aš tau beparasiau. Įvykis po įvykiu, kaip kieno ekrane, keičia Europos žemėlapij, galvatrukčiais keičia valstybių ir tautų tarpusavio santykius ir tvarkymosi formas. Vienoj, gal daugelyj vietų, praužė karo siaubas, palikęs žmonijos

įjngų. Pietų Amerikos valstybės irgi nedavę vizų čia atvažiuoti..."

Lietuvos Tarybų valdžija, be abejonės, susirupins likimui tų žmonių, kurie savo gyvaciaus rizikavo, kovodami už Ispanijos laisvę, o vėliau turėjo peryventi nežmoniškas kančias Prancuzijos koncentracijos stovyklose.

Lietuvai jie bus naudingiausiu piliečiai.

PENKTOSIOS KOLONOS BALSAS

Clevelando tautininkų laikraštėje skaitome:

"Japonijos - Italijos - Vokietijos anti-komunistinė sąjunga kasdien, kaip matyt, stiprėja... "Zinios viena kiti patikrina, kad sekančis Hillerio ir jo talinkininkų Iulij ir Japonų žygiš bus puolimas ir suplyšymas Sovietų Sąjungos."

Ponas Karpius jau sukakbėjo tris "sveikamarjia" už Hitlerio-Mussolinio ir Japonijos sekantį žygi. Vadnaisi, Hitleris pirmiau apsidirbs su Anglija, o paskui seks Sovietų Sąjunga. Tuomet jau Lietuva bus "laisva."

Išsikrpkit tą ištrauką iš "Dirvos" (35), kaip įrodymą troškimų lietuviškų pentakolonistų.

TRAKTORISTŲ MARŠAS

Oi, žirgai, jūs žirgeliai plieniniai, Oi, jūs traktorai, mušių draugai, Jūs suaukt, sugauskit lėvėnėj— Jau į darbą mus šaukia laukai!

Su plieniniu žirgu Mes apeisim laukus, Rinksim derlių mes džingus ir ramus. Musų žingsniai tvirti, Priešui neiti tirti Ir netrypti Respublikos žemių!

Linksta žemėn prinokusios skalsos Ir lyg siena sustoja kviečiai. Darb draugių buri skardus balsas Traukia dainą lauokuose linksmai. Su plieniniu žirgu...

Mūsų gretos paspėja, kur šaukia, Ir kai veržiasi dainos jauniems— Ir kviečiai tada kartu užtraukia Ir rugiai, rodos, pritaria jiems. Su plieniniu žirgu...

Oi, pakilkite dulks auksinės, Į melsvasias padanges auštait! Jūs, jaunystės džingamsai begaliniai, Jūs—geriausieji mūsų draugai! Su plieniniu žirgu...

Oi, žirgai, jūs galingi žirgeliai, Plienausiniai galiniai žirgai! Su jumis šiandien gerbuvi keliam— Ryt atremsime priešų tvirtai! Su plieniniu žirgu...

Ei, jūs, priešai, jūs mus' nekludykit, Nekvaliokit ties sienoms mus', Nes bus bloga, kai jus sutvarkyt Mūsų respubliku tokius sukrus! Su plieniniu žirgu...

Iš rusų kalbos vertė V. Knyva.

dešimtameciais sukrutus vertybių griuvėsius, skurus lavonų ir šimtatūkstantines muonias be pastogės, darbo ir dienos. Tas karo siaubas dar ne kiek nemažėja, bet plečiasi ir nesukalaikomai cina toliau. Šių visų įvykių sukurin neišvengiamai pakliuvome ir mes, tik be kraujo praliejimo, be aukų ir be griovimo.

Pas mus įvyko didžiausia revoliucija be nė vieno šūvio, be nė vienos aukos. Tokių revoliucijų pasaulyje retai pasitaiko. Nukabinėto nuo sienų ir plėstyti buvusiojo "vado" pavelsiai, perliedinti jo bronziniai biustai ir išskustos visos paminklinės lentos su "tautos vado" pavarde—tai vienintelės "aukos", kurias mūsų tauta peryveno šioje revoliucijoje. Taip, tie dalykai sunkinait, bet be skausmo, ba galiesio, o tik su didžiausiu džingusmu ir visų pasitenkimu.

Šiandien mes įžengiam į naują gyvenimą, kuris mums atėjo nelaukiai, visai netikėtai ir, rodosi, be mūsų pačių didelių pastangų. Šiandien mes renkamė naująjį Liaudies Seimą. Krašte virde varda propaganda už Seimo rinkimus, bet, man rodosi ji nereikalinga.

Rinkimų metodai beveik tokie patys kaip ir pirmiau, tik kandidatai ir Seimą išstatyti jau kitoki žmonės. Jau nebėra stambųjų žemvaldių, dvarininkų, valdininkų ir klebonų, o tikrieji darbo žmonės, valstiečiai, darbininkai, darbo inteligentija; didžiama nukentėjusieji prie, "tautos vado" režimo. Pas mus dabar ruošiamasi dideliame ir svarbiame sprendimui—formaliai ir faktiškai susijungti su Sovietų Sąjunga.

Kaip bus toliau, sunku šiandien pasakyti. Randasi ir tokių, kurie labai nesmagiai jaučiasi, rūpinasi, kaip bus su privaciaus nuosavybė ir kt. Didžiutena, tačiau, gerai supranta, kad Sovietų Sąjunga tai ne carinė Rusija, kurioje kitos tautos buvo vergais rusų tautos.

Iki šiol rusų kariai Lietuvoje daro labai gerą įspūdį: yra kulturingi, mandagūs ir su mūsų žmonėmis labai geruose santykiuose. Žinoma, jie kitokiais nebūs ir vėliaus.

Visame krūte labai gerą įspūdį padarė mūsų naujosios vyriausybės įvestos reformos: žemės reforma, baiznyčios atskirymas nuo valstybės, civilinė metrikacija ir visa eilė kitų. Šie visi klausiniai opozicinių atstovų jau senai buvo keliami, bet visuomet atsimušdavo į storus smetonininkų dvaro sienas. Kaip tos visos reformos bus įgyvendintos, dar nežinome, bet vien jų pravedimas džinguna didelių didžiunų. Lietuvos gyvenytuj. Kaip visas mūsų gyvenimas vystysis ateityje, nežilgo pamatysime, nes pas mus dabar taip viskas greitu tempu eina, kasdien vis kas nors naujo įvyksta.

Mūsų buvusiesiems tautininkams tai tikrai atėjo labai liūdnos dienos. Ypač tiems, kurie buvo labai aktyvūs Smetonos ramsčiai ir per tai dagveno neblogas karjeras: dvarėlius, namukus miestuose ir kitokius "užsipelniėjimus." Daug randasi ir tokių, kurie tautininkais tapo tik iš prievartos. Tie šiandien perversmuo patenkinti.

Kas gero pas tavo? Kaip Amerikos lietuvių peryvena Lietuvos įvykus? Turbūt įvairiai, kaip ir mes patys.

Viso geriausio, Jomas.

GRAIKIJA VIS LABIAU GINKLUOJASI.

ATHENAI— Graikija vakar paaukė beveik paskutinius atsargos vyrus ir kariuomenę. Kaip šiandien prasideda posėdžiai neva albanų "seimelio" Tirane. Graikai baiminasi, kad šia proga italai nepradėtų puli Graikiją.

CLEVELANDO ŽINIOS

Keli Dalykėliai

Keliai Alkštėn. Kodėl?

Idant turėti šio kandidatus rinkimuose, Komunistų Partija turėjo rinkti parašus; įteikti peticiją vaitijos Board of Elections. Surinkta 34,198 parašai. Dabar Board of Elections skelbia tuos parašus laikraščiuose, ko niekad pirmiau nedarė. Atrodo, kad tai bus diskriminacija prieš tą partiją.

"Cleveland Press" aiškina, kad parašai lapinami laikraščiuose idant susėkėtų ar K. P. neturi tarp jų "pavogytų" parašų. Komunistų Partija įteikė Board of Elections protestą.

CIO Suruošė Paradą

Clevelande CIO unijos suruošė Darbo paradą. Paskutinė tokią paradą įvyko 1916 metais.

Tąja proga kalbėjo James Carey, nacionalis CIO sekretorius ir National Electrical Workers unijos prezidentas. Carey kalbėjo temoje: "Wake up America." Jisai kalbėjo per radio stotį WHK.

Apie šį paradą bus plačiau aprašyta kitą kartą.

Lenkai Rupinasi

Viešes lenkų organizacijos suvaikė Nacionalią Konvenciją apkalbėjimui klausimo kaip atgaivinti Lenkijos nepriklausomybę. Kunigas B. Golawski, Good Shepard Church pastorius kartu su Stephen Kravczyk vadovavo konvencijai. Delegatų atsilaikė beveik iš visų kolinųjų, kur tik gyvena lenkai. Norina sutraukti visas lenkų jėgas apie šį lenkų klausimą.

J. W. P.

Clevelando Aldiečiai Rengia Pikniką

LLD 22 kuopos rengia pikniką ateinančią sekmadienį, 8 d. rugsėjo. Mėčiūnus daržė, prie Green Rd. Prasidės nuo 12 val. dienų.

Šis piknikas bus paskutinis vasaros sezonu ir todėl, draugai ir draugės, pasistengkite dar nors kartą visi bendrai suėsti pasilinksinti, pasidalinti mintimis laukuose. Greitai visi gysime į sveitaines organizaciniams darbams.

Siame piknike bus gera orkestra, užkandžiai ir daug įvairių žaislų. Įžangos nebus. Tai visai šios kuopos nariai ir abečiai lietuviai, malonai te atsilankyti linksmam laikui praleisti ir pasišonėti su draugais.

DALYVAUKITE SUSIRINKIME

LLD 22 kuopos susirinkimas įvyks šio ketvirtadienio vakare, rugsėjo 5 dieną, 8 val. vakare, 920 E. 79th st. Visi nariai dalyvaukite. Bus svarbus susirinkimas. Išgirskite delegatų raportą iš atsituvusio Taikos Kongreso Chicagoje. Taipgi turėsime išrinkti darbininkus mūsų bušaniam piknikui.

M. Valenta.

CLEVELAND, O.

DR. J. N. SIMANS

Optometristas

935 EAST 79TH STR CLEVELAND, O.

TELEFONAS: HENDERSON 6150

N. A. VILKELIS

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

6522 Superior Ave.

Phone:

Cleveland, O.

Henderson 9292

Amerikos Lietuvių Motery Klubo Saukia Motery Mitingą

Amerikos Lietuvių Motery Klubo susirinkimas atsituvo rugpjūčio 29 dieną. Kadangi lietus lijo, tai narių mažai teatsilankė. Bet darbas eina pirmyn.

Nutarta pasveikinti Taikos Kongresą su penkais doleriais. Nutarta rengti masinį mitingą nedėlioj po pietus, kad delegatė galėtų išduoti raportą iš Taikos Kongreso. Nutarta kviesti visas Lietuvos moteris, kad visoms būtų proga išgirsti raportą iš Taikos Kongreso, kuris atsituvo Chicagoje ir kuriame dalyvavo virš 5,000 delegatų ir kuris šalia visos šios šalies žmonės veikti kuogreiciškai, kad nebūtų pravaistas vertinimas militarinės larymos bilius.

Zieminio sezono komisija dirba lėtai. Narės nepasitenkinamos ir reikalauja, kad darbas būtų spėčiau.

Eva Simans.

Is Taikos Konferencijos

Clevelando Draugijų delegatė: M. Valenta nuo 1.1.22 kuopos. Eva Siman nuo Amerikos Lietuvių Motery Klubo ir J. N. Simans nuo Clevelando Draugijų Veikimo Komiteto, pritaro į Taikos Skubios Mobilizacijos Konferencijai, kuri dabar įvyko Chicago, Ill., ir dalyvavo visose sesijose, išvaidinavus konferencijos procedūrą. Todėl Clevelando draugijos gali palikti tikėtis pilnų raportų iš šio laiko istoriniai svarbius suvaizdavimus.

Taikos Mobilizacijos Skubios Konferencijos dalyviai, kurių buvo virš 5,000, su aukščiausiais pakilusiu už pasiryžę vesti greičiau ir smarkiau kovą už išlaikyti taikos ir demokratijos Amerikoje. Masiniam mitingui dalyvavo virš 18,000.

Clevelandiečiai Veikime Skubiai Jungtinių Valstijų senatas jau pradėjo verstino kareivavimui bilij. Dabar liko tik kongresui ir atstovų butui tas padaryti ir jįms duotas laikas tik iki sekančio penktadienio, rugs. 6 d., kad jį tu trumpą laiką jie išdelsusavę verstino kareivavimui bilij, priimtų ar atmestų. Ir jeigu nebus pakankamai didelis spaudimas iš demokratikiai nusistatęsių žmonių, galima tikėtis, kad ir atstovų butas tą bilij priims.

Todėl mūsų draugijos ir pavieniai turime net minutės neatidėliodami, sustipri reikalavimus savo kongresmanams į Washingtoną, kad jie balsuotų prieš konspiracijos bilij. LDS 55 kuopa, kurios susirinkimas įvyks trečiadienio vakare, rugs. 4 d., privalo pasiųsti kongresmanams tokį reikalavimą.

—J. N. S.

Prašome visus "Vilnius" skaitytojus pirkti sau reikalingus daiktus pas tuos biznierių, kurie garsinasi "Vilny" ir kurie remia "Vilni".

Mūsų kaimynai iš "anapus pietinės sienos." Būrys meksikiečių San Francisco parodoje dramatižuoja kaip dvi kaimyniškos tautos gali draugiškai sugyventi, žinoma, jei ne aliejaus magnatų ir didžiųjų žemvaldžių intrigos abiejose sienose pusėse.

TITANŲ KOVA BAIGIASI

Vieno mėnesio karas Vakarų fronte—toks karas, kuriame istorija skirs daug tūkstančių puslūkių.

Tai buvo nematyto ir neįsivaizduoto masto grūntynės tarp šimtų lėktuvų ore, tūkstančių tankų, daugybės automatinių ginklų ir patrankų, be paliovos kamanatis milijoniems kariuomenėms.

Vokiečiai prieš save turėjo lyg ir didįjį priešą. Ir dėl to jų kariuomenė teko padėti ne tik daug aukų, bet ir milijonų pritaupangų, kad kova vakaruose laigtųsi taip, kaip ji baigėsi dabar.

Titanių kovoje, kur lygioj gretoje ejo mašina ir žmogus, išgyventa ir sukurta tokių kariškumo pavyzdžių, kokių vargu ar istorija gali duoti iš pereinū šimtmečių ilgos karų grandinės.

Vakaruose buvo karas, kuris šio laiko neturi lygių. Šiandien per gyvenamą po paskutinę fazę. Prancūzija pasirašė paliaubų sutartį ir ruošiasi padėti ginklus.

Tačiau tuo pasaulinis karas dar nėra laigtas. Vokietijos žygis į Angliją, italų karas šiaurės Afrikoje, nerami padėtis Balkanų valstybėse ir Artimuose Rytuose—visa tai sako, kad karas yra ir toliau, kurio palaizjį sunku numatyti.

Bet visos šios kovos jau nebegali būti tokios įtemptos ir žūbtinios, vien dėlto, kad toli gražai nebus pavartota tokiu milžinišku mastu technika, kokią jį buvo panaudota vakaruose. Vokietijai ginklu suamokiant Prancūzijos karinį atsparumą.

Karas Vakaruose mus stebina savo atskirais kautynių išgyvenimais ir pavyzdžiais, visu tuo, iš ko susidėjo, lyg iš mažų grandinių, viena didelė plieno juosta, perėjusi per kaimus, miestus, laukus ir girias ir visa ten pavertusi griuvėsiais, vienai pusai tuo pačiu metu dvasiai nugalėjimą, o antrajai—sunkų imperijos sugriovimą.

Krinta Paskutinės Citadėlės.

Prancūzijoje, ypač jos šiaurėje ir rytuose, yra daug įvairių tvirtovių. Tos tvirtovės, užsilikusios nuo kelių paskutinųjų karų šimtmečių, vėliau buvo stiprinamos, pertvarkomos ir gerinamos.

Tos tvirtovės yra išsilarsčiusios šio laiko pusėje Mažino linijose. Be abejo, jos nėra stiprios ir nesunkiai palaužiamos artillerijos.

Z. Foster Kalbės Clevelando

Neužmirškime sekamo penktadienio vakaro, rugsėjo 6 d. Tą vakarą kalbės Wm. Z. Foster, vienas iš žymiausių Komunistų kalbėtojų, miesto Auditorijoj. Įsigykite tikėtus iš kalno ir būkite Fosterio prakalbos, kur galėsime išgirsti apie dabartinius komplikuosius įvykius Europoj ir Amerikoj ir dėlko tie komplikuoji įvykiai vyksta dabar.

—D. Z.

lerijos, bet vis tik sudaro tam tikrus pasipriešinimo mazgus, prieš kuriuos tenka hesiveržiančiam stabtelėti ir nugalėti pasipriešinimą.

Tokias pasenusias tvirtoves turi daugelis Prancūzijos miestų. Taikos metu jose buvo kareivinės, anunicijos sandėliai, šaudyklos. O dabartinio kariuomenės, kai greitosios vokiečių divizijos lik pradėjo veržtis pramušus fronto plyšius ir visomis kryptimis plūti atskirus užnugaro punktus—tas senos tvirtovės francuzams padėdavo sudaryti laikiną pasipriešinimo atskirus mazgus.

Apie paskutinį prancūzų citadelę gynymsi galima parašyti išsų istoriją. Bet duosime vieng budingą istoriją, kokias mėsaiš vokiečiai ją nugalėjo.

Viena iš citadelių, į šiaurę nuo Loire upės, Prancūzų 6,000 vyrų kariuomenė užsidarė joje. Tai buvo atsitraukusios iš fronto dalys, palaizjus po hesekunųjų kovų prieš žyginai didesnę priešų, turinį ginklų ir jų vietę persvara.

Prancūzų dalys kovėsi iš eilės tris dienas ir tris naktis, lėtai traukdamosios atgal. Nors mūvargis buvo milžiniškas, bet citadėlė prisigindėsi. Jos iš naujo nusprendė organizuoti pasipriešinimą.

Citadėlės susidėjo iš storos akmeninės sienos ir eilės pastatų. Visa jį stovėjo ant kalvos ir kulkosvaizdžių ugnis iš jos valdė aplinkinius kelius.

Vokiečių greitosios dalys ejo pirmyn ir greit buvo prie citadėlės.

Galinga kulkosvaizdžių ir pėstininkų pabukų ugnis iš tvirtovės sustabdė juodę. Reikėjo laukti artilerijos pasipiries, kuri, sviedinys po sviedinio, sugriauti ir nutildyti už mūrų pasislėpusiuosius. Tačiau žygis negali nutrukti, kad priešas nesuraganzuotų anapus Loire upės pasipriešinimo linijos.

Ir čia pamatome reją, bet pamokinantį kautynių lauko pavyzdį. Viskas vyksta vienu šūkiu: —Niekio nereikia vieno ar kelių karių žuvimas, jei tuo bus išspręsta didelių operacijų sekė.

Prieslėktuvinio pabuko vadas leitenantas G. komanduoja savo būriui. Jis turi tik vieng

sunkų priešlėktuvinės artilerijos pabukų ir saulejį žmonių.

—Pirmyn į citadėlę!—skamba komanda.

Autovežimiai puola į atvirą lauką, tiesiai prieš mūrus, už kurių priešų kulkosvaizdžių ir pabukų ugnis tiesiog pašėlusai. Tačiau tai puolejį nesulaiko.

Jie pravitaujoa ligi 20-30 metrų nuo citadėlės storos sienos. Akimirka—taip, kaip moka tik priešlėktuvininkai—pastatomas pabukus pozicijon.

Tuojuo pat atidroma ugnis į sieną. Greit šaudanti patranka pabūdeiziu per trumpą laiką daug sviedinių. Su triukšmu griauv suardytas mūras. Nors francūzai ir begalo šaudė, bet jie per daug pavargę ir įtemptais nervais, kad išsilaikytų šaltai ir ramiai.

Patranka kerta ir kerta, pilna savo greitosūda. O paskui leitenantas komanduoja savo vyrus atakon. Prie jo tuoj prisideda šaulių batalijonas. Visi jie pro sudanzų citadėlės sieną įsiveržia vidun.

6,000 Prancūzų kapituliuoja ir iškelia baltą vėliavą.

Citadėlė kritus, ir vėl žygis pirmyn.

Vokiečių spauda skelbia šio leitenanto aplovanojimą riterio geležiniu kryžumi. Ir visa eilė panašios drpos ir ryžtumo vyrų išsirikliuoja šalia šio, parodydami, kokių užsispyrimu ir savęs išsivadėjimu buvo pasiekli laimėjimai Vakarų fronte.

Viską Triukšni ir Naikin!

Dviejų motory bombonesių eskadrilė tu penktadienio rytą startuoja į fronto užnagarį.

Uždavins: žvalgyba kelių, bombardavimas priešų vorų, apsaudymas iš kulkosvaizdžių.

Po trijų valandų eskadrilė gryžta atgal. Vienos mašinos nėra. Apie ją draugai pasakoja: lėktuvas, vilkdamas juodą, dumingą uodegą, nunėrė žemyn ir pasiliko žemai, už priešų linijų.

Kitų rytą jokio papildomo pranešimo, jokios žinios. Aiškus kautynių įstatymas: lėktuvą ir jo įgulį išbraukti iš eskadrilės sąrašų.

Pracina kelios dienos. Vakare grupės vadas su karininkais sėdi ir aiškinais sunkų ir svarbių rytdienos skridimo uždavinį. Staiga atsidaro durys.

Lakumo drabužiais, gerokai susipurvinęs, bet linksmas vyras raportuoja:

"Lin. H. Gryžau iš fronto skridimo?"

Ir paskui jis pasakoja toliau savo nuostabią istoriją.

"Puolėme žemėlapyje pažymėtus uždavinio kelius. Bomba po bombos apačion. Tirsti debesy kabo iš plentų aukštyn. Traukėme tolyn.

Kartojame puolimus ir išsivadėm likusias bombas. Tada pasukome ir anapus.

Pastebime pakelini didelę pėstininkų vorą. Puolu žemyn ir nusileidžiu ligi 10 metrų.

Priešas išsiharsto ir ieško uždangos. Mes medžiojame jį visu plentu. Iš visų pusių didelis stiprus gynyminas.

Ir staiga šalia plento lauke pamatomas šarvatuojas. Jie, murgi dazyti, iš viršaus buvo beveik nežūriniai. Dulane į ten—šaudome, keksdami sovinių bugnus. Pasirodo tenai ugnis. Dar kartą pakartojame puolimą. Tankai visiškai tyli ir degi, susaudyti uždegamaisios sovinių.

Traukiu mašiną aukščiau. Ugnis iš žemės lydi mus. Apiečoj didelis misko slėnis. Žigzagais skridamas, lėkiu pačiu slėniu ir tuo apsisaugoju nuo ugnies. Vėl pėstininkai apačioje. Puolame į ten...

Ir staiga sproginas lėktuvas. Sausas traškesys, tartum kas glanztyje geležį... Kairysis benzino tankas pradeda degti. Staiגי pakylame iš slėnio į viršų... Dabar viskas eina žažo greičiu.

Mano igula metasi po stiklinius dangčius ir išnyksta apačioje... Jie išsiko su parašutais.

As staugiai pasislėnkū sėdynėje, kad bent kiek išlyginciau mašinos pasiusavę. Pradeda degti ir dešinysis benzino tankas. Garsiai sproglumai, isema oran kulkosvaizdžių sovinių laugal.

Liepana ateina ligi žvalgo sėdynės. Ugnis nedingsta ir as turitu taip pat sokli...

Parašutū atidarius tuojau, o lėktuvas lėpsnos apimtas, trenkia į netoli esančią žemę... Ty-la. As leidžiu į priešų žemę.

Nusileidžiu į pamirkę. Prie manęs bėga civiliai žmonės su šautuvais. Jie dar toli ir as greit pasisilepiu tankiam miške.

Nusileiddamas susitrenkiu dešinijį kelią. Bėgi sunku. Bet as einu pirmyn, nes tai mano gyvybes klausimas.

Medžioklė tęsiasi. Du jauni civiliai piliečiai su lazdomis vežiai ir bėga labai greit. Savo pistoletu šovinias padariau juos nekenksmingais.

Toliau į mišką. Klajojimas. Ateina naktis. Ar frontas toli? —nežinau, bet giriziu daug švies prieš save.

Do priešų kareiviai priešais, o su jais mašinos. Vienas iš jų turi revolverį ir dairois. Mano širdis dauzosi, lyg norėdama pabėgti. Ar jau galas? Vėl imtu revolverį į ranką.

Jie sušvilpa šuniui ir dingsta. Ir vėl as šliauziu misku fronto pusėn. Pradeda lyti. Sustojū ir visus suslėpęs išisuoši. Nepažinuo, kaip atėna rytas. Tada tolyn.

Kovos triukšmas dėja. Išskirū as savųjų kulkosvaizdžių greitai ir skambius balbus. Slapstausi tarp medžių ir slenkū pirmyn.

(Tęsia ant 5-to puslapio)

WAUKEGANO BIZNIERIAI

A. BITVINSKO BUČERNĖ IR GROSERNE

711—8th Street

Maistas šviežias ir pirmiaelis. Sažiniginis ir draugiškas patarnavimas.

Glen Flora Tavern

922 Glen Flora Avenue

Telefonas Ontario 3085.

Čia gausi geriausių ir skaniausių gėrimų. Sav. STANLEY ir MORTA PAURAZ.

LIETUVIŠKA UZEIGA GREEN BAR TAVERN

Viet, kur visus maloniai priima.

820 Tenth Street WAUKEGAN, ILLINOIS

MILLER HIGH LIFE ALUS Sav. B. J. MASILIUNAS

JOHN MALELA

CHEVROLET ir BUICK AUTOMOBILIŲ AGENTAS

919 Eight Street Tel. Ontario 8362. WAUKEGAN, ILL.

P. Dauderio Duonkėpykla ir Krantuvė

719—10th Street NORTH CHICAGO

Duona geriausias rūšies, kėksai tikras gardumynas. Specialiai gaminam vestuvėm ir visokiom parėm.

PASTOVUMAS

Tą liudija įstaigos 44-rių metų gyvimas.

Ši bendrovė, kaip mūsų tautai, yra įteigta ant namų karte yra savininkų sąjunga. Norasie saugens vietos taprūtį savo pilnuk.

ISIŠGYKITE NAMA PER MŪSŲ LENVOVŲ ISMOKKIJIMO PLANĄ, ANT ILGŲ METŲ!

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N

3236 South Halsted Street

Tel. Calumet. 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. Indėliai kiekvieno taupytojo apdrausti iki \$5,000 Federalinėje įstatoje.

Rumanija ir Besarabija

RASO J. KERNIUS
(Sis straipsnis rašytas dar prieš pradžią europinio karo. Dabar Besarabija ir dalis Bukovinos tautikū būdu atsišvėję nuo Rumunijos ir toji teritorija susilvėrė nauja, sovietinė respublika. Šiomis dienomis Rumanija tariasi su Vengrija ir Jugoslavija dėl to šalin priklausantių sričių. — Red.)

Rumanija yra viena stambesniųjų Balkanų valstybių, turinti plotą 294,967 kilometrų, gyventojų 19,033,500, kurių 13 milijonų yra rumunų, jų pačių kalba vadinama romani (pati Rumanija jų kalboje vadinama Romania), o likusieji — tautinės mažumos. Tų mažumų daugiausia yra vengrų, ukrainiečių ir kt. Čia tenka pabrėžti, kad prieškarinė Rumanija buvo beveik per pus mažesnė, anuomet jos plotas buvo tik 138,000 km. su nepilais devyniais milijonais gyventojų. Rumanija padidėjo Austrijos, prieškarinės Rusijos ir Bulgarijos sąskaiton, nes ji prisijungė Besarabiją, Bukoviną, dalį vengrų ir slavų žemių, prijungtosios teritorijos ir sudarė 156,000 km. picaugli, kurio vieną tik Besarabija turi apie 45,000 km.

Rumanija išaugo tik todėl, kad didįjiam karė kariavo Antantės puseje. Tame kare Rumanija daug pralaimėjo, jos dideli plotai buvo okupuoti, iš 300,000 rumunų kariuomenės 160,000 žuvo, daug pakliuvo belaisvių ir buvo sužeisti. Okupacijos laikais iš Rumanijos buvo išvežta 190,000 vagonyų javų ir maisto.

Kare rumunai nei vieno miesto nelaimėjo.

Generolas Avereskus savo atsiminimuose aiškino, kad rumunų pralaimėjimų priežastis reikia ieskoti karo vadovybės menkume, kariuomenės apmokymo silpnume, blogam karininkų kadrai paruošime, modernių ginklų trūkume.

Rumanija Antantės puseje stoji ne iš karto. Karalius Karolis I, Hohencolour-Sigmaringen giminės, kuris buvo 1866 m. pakeičias pirmąjį karalių Rumanijos sostan (jis mirė 1914, X, 10), budamas vokiškos kilmės ir austriskos orientacijos, norėjo padėti austrams mūšti rusus. Tiki karalius taryba su tuo nesutiko, ir privertė Karolį paskelbti neutralumą. Karolinai mirus ir ministrų pirmininku tapus Bratianu, Antantės šalininkui, Rumanija, anglų ir francūzų spaudžiama, po pirmųjų laimėjimų rusų gen. Brusilovo Austrijos fronte Rumanija pa-

skelbė Austrijai karą, bet ir su militariniai silpna Austrija kariuoti ji nepajėgė.

Dvių mėnesių tarpe austrų gen. Makenzono vedamoji armija sumušė rumunus, užėmė Bukarestą, Rumunijos sostinę. Savo aukš—300 milijonų aukso lelijų Rumunija išvežė Rusijon ir jį deponavo. Po revoliucijos, kilus konfliktui tarp Rusijos ir Rumunijos del Besarabijos, Rusija rumunų deponuotąjį aukso konfiskavo. Bet vis dėlto, nepaisant jos silpnumo, pralaimėjimų, nuostolių, Rumunijai Antantė gausiai atsiųgino padviigindama jos teritoriją ir gyventojų skaičių.

Rumunai ne visi gyvena Rumunijoj. Apie milijonas jų gyvena kitur: Jugoslavijoje, Bulgarijoj, Graikijoje ir net Amerikoj. Tie, kurie gyvena Rumunijoj, verčiasi įvairiais verslais: Karpatų kalnuose gano didesius avių bandus ir jie vadinami munteais, lygumose valstiečiai dirba žemę ir auginia vynuoges, jie vadinami kampjenais, laukininkais. Apie 87% rumunų yra smulkūs valstiečiai ir žmonės labai darbštūs. Rumunai ir kalnų piemens ir laukininkai geri, mūsiirdys (jų laudies muzika labai gausi, įvairi, bet ir labai liudna), tačiau dar labai prielietingi ir tamsumų.

Nors Rumunijoj yra keturi universitetai (Bukareste, Jassy, Kluj, Cernauci) su 25,000 studentų ir 2,200 profesorių, trys akademijos (dvi prekybos ir architektūros), keturios muzikos konservatorijos su 12,000 mokinijų, apie 15,000 pradžios mokyklų su 37,700 mokytojų, taigi švietimo aparatas gana didelis, tačiau analabėty Rumunijoj dar yra. Religijos atveju Rumanija yra labai įvairi, daugumas (apie 13 milijonų) yra rytų apyegie nepriklausomos rumunų bažnyčios, valdofios patriarcho, apie 1.8 milijono yra graikų katalikų, jos valdo metropolitas, po 1.2 milijono yra katalikų ir protestantų, po mažiau yra žydų ir uaboncelonų. Kadangi Rumunijos rytų apyegie bažnyčia nuo 1878 m. yra nepriklausoma, tai Rumunijoj Vatikanas įtakos neturi ir katalikų kraštų tipo klerikalizmo nežino.

Seniau Rumunijoj buvo daug stambių ūkių ir 12% šalies gyventojų valdė 48% žemės žemės. Bet generolo Avieska (1920-1921) kabinete (generolas buvo liberalinės laudies partijos atstovas) buvo pravesta žemės reforma, senojoj Rumunijoj buvo nusavinta apie tris milijonus hektarų žemės ir išdalinta 600,000

valstiečių. Semigrade buvo nusavinta apie 1.7 milijono hektarų ir išdalinta 350,000 valstiečių. Besarabijoj buvo nusavinta 1.5 milijono hektarų ir išdalinta 358,000 valstiečių, viso Rumunijoj buvo nusavinta apie 6 milijonus hektarų ir išdalinta 1,200,000 valstiečių. Žemės norma paklta buvo nevienoda: pacioje Rumunijoj didesnė, bet pakraščiuose ir Besarabijoj gana maža. Naujakuriai buvo sodinami tiklatai rumunai. Tie naujakuriai ir smulkūs valstiečiai buvo laudies liberalinės partijos pagrindas, kuriai vadovavo be generolo Avereskus dar Maniu, Vaida-Voievod, S. Pop, M. Pokovici, paskui Tituleskus, Tatareskus, J. Bratiani ir kiti. Nuo 1923 m., kada karalius Ferdinandas paskelbė naują, liberalinę-demokratinę konstituciją laudies partija, vadovaujama Bratianu, Vintilus ir kt., vis augo ir jos įtaka didėjo. Didžiausias įtakos šioji partija pasiekė 1925-1930 m. tarpe. Greita laudies liberalų ir liberalių partijų išdygsta "Geležinė gvardija", kuri apie 1929 m. jau junglana. Ji remiasi karalius dvaro ir stambųjų pramonininkų suolausniais.

Jau 1930-1931 m. jaučiamas krizis. Karalius 1931 m. paleidžia liberalinį Maniu kabinete, pastato Jorgę (konservatorių), kuris po trumpo laiko, nesugebėdamas išspręsti finansinių sunkumų, turi pasitraukti, po jo kabinete sudaro liberalai, tai Maniu, tai Duka (kuris 1933 m. Geležinės Gvardijos buvo nužudytas), tai Vaida Voievoda. Tačiau 1933 metų parlamento rinkimai liberalus susiprino, iš 387 vietų 300 teko liberalams ir jiems artimos grupės. Kabinete sudarė liberalas J. Tatareskus, kurio kabinete užsienio reikalų portfelį turėjo M. Tituleskus.

Rumunija su Jugoslavija ir Českoslovakija nuo 1921 m. sudarė Mažąjį Antantę, kuri iki pat 1939 m. buvo globojama francūzų. Mažoji Antantė buvo Dunojaus baseino svarbesniųjų valstybių branduolys ir bazė francūzų politikai pietinėje Europoje. Todėl Rumanija savo užsienio politiką derino ne tik su Mažosios Antantės politika, bet ir su Francūzijos, o paskui Anglijos ir Rusijos politika.

Francūzijos ir Anglijos įtaka Rumunijoj buvo didelė ir todėl, kad pacioj Rumunijoj yra daug investuota jų pinigų. Visa Rumunijos nafta yra eksploatuojama anglų ir francūzų įėjomis.

Rumunijos didžiausias turtas yra jos nafta, kuri yra Prabo, Gambovy, Ploiesti, Bacau ir Buzau apielinkėse. Pati Rumanija mažai begali dalyvauti naftos eksploatacijoje, ji anglo-francūzų bendrovės rankose. Jos metinė produkcija buvo pakelta 8.6 milijono tonų. Tačiau pastebėta, kad Rumunijos nafta jau ima (nuo 1926 m.) mažėti. Specialistų apskaičiuota, tos naftos garrant kasmet po 8 milijonus tonų, pakaks tik 8 metams. Paskui Rumanija vėl taps tik žemės ūkio kraštas. Dels tos naftos kila anglių ir vokiečių varžybos. Buvo pasistalysus ministerij pirmininkui Goga, vokiškos orientacijos žmogus, bet jo kabinetas po trumpo laiko, spaudžiamas anglų kapitalo; sugriuvo ir vokiečių įtaka sumažėjo.

Vokiečiai dabar itin svarbu Rumunijos nafta.

Juk Vokietija sintetiskai (dirbtinu būdu) pasigamina apie 3 milijonus tonų metlams, išveža tik 20% tos naftos, kurią gaudoavo iš Amerikos, Irako

"Dubeltavasis" republikonų prezidentinis kandidatas Wendell Willkie. Vienu pusę jo apsvikūli darbiniais drabužiais ir stvoja už "naująjį dalybą" Amerikos laudžia. Gi kitąjį pusę praktiska viską kas pažan gaus ir indoruoja demokratų administracijos karinę isteriką.

ir Persijos. Vokietijai reikia mažiausiai 25 milijonų tonų naftos per metus, o šiandien ji gali gauti apie 7 milijonus tonų. Rumunija čia pat, po šonu, gamina 8 milijonus tonų per metus, bet angliai ir francūzai jos pasiryžę vokiečiams neduoti. Vokietija, negaudama Rumunijos naftos geruoju, galį jos mėginti gauti kitais būdais. Čia yra neatmezgiamas konfliktų mazgas, kuris gali įgyti aštrias formas.

Yra ir kitas konfliktų židinys. Galima sakyti, kad Rumunija turi nesuvestų sąskaitų su visais savo kaimynais: Vengrija, Jugoslavija, Bulgarija, bet svarbiausia—tai Rusija.

Rusijos ir Rumunijos konfliktas yra del Besarabijos.

Kas toji Besarabija?

Besarabija yra ilgos juostos pavidalo, žemės gabalas, kurios plotas apie 45,000 kilometrų, o gyventojų apie tris milijonus. Ten gyvena moldavai, rumunai (jų apie 57%), žydai, ukrainiečiai, vokiečiai. Ukrainiečių net prieškariniais duomenimis telvavo apie 28%. Žemė ten nederlinga, miškinga, kalnuota, gamtos turtų labai mažai, rodos nebūty ko peštis del tokios plikos žemės gabalo.

Bet Besarabija turi kitą reikšmę. Šioji 400 kilometrų ilguoju juosta nuo Chotino iki Salina, buvusioji carinės Rusijos Besarabijos gubernija, su centru Kišeniove, yra Rusijai langas į pietinę Europą. Besarabija kontroliuoja ne tik Dniestrą, bet ir Dunojaus žemupį: per Besarabiją į Dunojų, o kas kontroliuos Dunojaus žemupį, tas kontroliuos Balkanų valstybes.

Dunojaus žemupio atsispyrus galima spausiti turkus del Dardanelų. Čia ir šlypi Besarabijos konfliktų mazgas: per Besarabiją į Dunojų, per Dunojų į Balkanus, per Balkanus į Dardanelus. Šią strategiją Besarabijos reikšmę suprato Rytų Europa nuo pat hungų ir Atilos laikų. Rusija nuo 1711 iki 1812 m. kovojo del Besarabijos, jį kovojo energingai ir tada, kai jos valdomai Besarabijai 1859-1870 m. grėse įsavojai. Rumunija, francūzų padedama, 1918 m. Besarabiją prisijungė, o Antantės valstybės 1920 m. Paryžiaus protokolu Besarabiją pripažino Rumunijai.

Vėliau 1926 m. Rumunijos ir Francūzijos sutartimi Francūzija Besarabiją pripažino rumunams. Rusija ne tik visą laiką (nuo pat 1918 m.) nepripažino Besarabijos rumunams, bet ji

energingai protestavo ir 1920 m. del Paryžiaus protokolo ir 1920 m. del Francūzijos ir Rumunijos sutarties. Rusijos santykiai su Rumunija del Besarabijos buvo ir yra tokie pat, kokie buvo Lietuvos santykiai su Lenkija del Vilniaus.

Garsinkitės "Vilny"

VYTAUTAS TARUTIS
ADVOKATAS
134 N. La Salle Street
Room 2014
PHONE: STATE 7372
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2579

Paskelbtas Santuokos-Metrikacijos Įstatymas

Kaunas (Ella).—Nuo š. m. rugpjūčio 15 d. visoje Lietuvoje pradeda veikti Vyriausybės paskelbtas Santuokos ir Metrikacijos įstatymas.

Ta proga "Darbo Lietuva" sirs. "Dar vienas spekuliacijai padarytas galas" rašo:

"Tarybų Lietuvos vyriausybės paskelbtas santuokos ir metrikacijos įstatymas, kuris pradės veikti nuo 1940 m. rugpjūčio mėn. 15 d., užkerta kelią visokiems šeimų ardyumui iš dvasininkų pusės, ištraukia piliečius iš "dusių kontrolierių" rankų ir, kas svarbiausia, griežtai nustato sutuoktinių teises ir pareigas, kuriose visų labiausia prisidės prie šeimų padėties sutvirtinimo. Visokie ištvirkėliai ir ištvirkėlės nebegalės taip siausti ir savo iškraipytą prigimtį bei jo jokios atsakomybės ardyti santuokos gyvenimą.

Naujasis santuokos ir metrikacijos įstatymas jokiū būdu nepažeidžia kieno nors religinių įausny ar įsitikinimų, nes santuokės civiliai gali pasiauti eiti pas dvasininką ir ten priimti religingą santuoką. Bet jokiū būdu besituokiantieji arba dvasininkai neturi teisės atlikti sutuoktinę pirma, negu jas atlieka civilinė instancija. Už tai bus griežtai baudžiamas ir dvasininkas ir sutuoktinieji.

Dabar padarytas galas tai milžiniškai teisėlybei, kuri buvo daroma piliečiams, nelaidžiant jiems civiliai tuoktis ir esant būtinais reikaliai—skirtis.

Laudies Vyriausybės pastatė dar vieng galingsą stulpą piliečių teisėms apsaugoti ir likviduoti jų amehronizaciją, kuris ne tik muoms nešė milžinišką žalą, bet ir pasaulio akyse mūsų kraštą atstavo kaip labai atsilikusį kultūros atvilygiu.

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvim, Kėblynym ir Klokelis Rankietan Suteikiamas Pataravima. Linkimas Pataravimas Visiems
Antanas Norkus, Sav. 750 W. 31st St., Chicago, Ill. TEL. VICTORY 0676

Autorizuota Agentura
PACKARD—CHRYSLER
PLYMOUTH AUTOMOBILIŲ

BALZEKAS MOTOR SALES
PACKARD Chrysler-Plymouth
3451 Archer Ave. 4030 Archer Ave.
Tel. Virginia 1515

VILNIESPIKNIKAS
OAKS GROVE
119th ir ARCHER AVENUE
Rugsėjo (September) 8

Siame Piknike bus išduota daug dovanų prie įžangos tikiety.

Minėtas piknikas turėjio įvykti rugpjūčio 18 d., bet del lietaus neįvyko, tad likosi nukeltas į rugsėjo 8 d.

Visi, kurie turite nusipirke įžangos tikiety, bus geri RUGSEJO 8 d. Okurie dar neturite, įsigykite dabar. Galite gauti visose kolonijose pas valstiečius.

KOMISIJA.

CRANE COAL COMPANY
5332 South Long Avenue — Telefonas Portsmouth 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių maunų, perkant
5 tonas ar daugiau Sales Tax Extra \$7.65
Blackland Lump \$9.50

Telefonas: LAFAYETTE 3138
ARCHER STOKER SALES CO.
3970 ARCHER AVENUE
Kaina tik \$149.50 F. O. B.

Winkler Stokeris duoda patį geriausią, švaria, lygia, automatinę šilumą. Ne dūmų, ne suodžių, nei pelėsio. Pašalina formos darbu. Sudėgina mažiausią anglies. Deza pignė anglis. Patu save apstoma.

JOKE BAGDON, Sav.

TAMO ALEKSYNO
BALTICO STREAMLINE BARAS

3107 1/2 S. Halsted St. CHICAGO, ILL. Victory 0855.

"Greitasis" bėga iš Vilniaus per Kauną, Taling, Rygą į Klaipėdą ir tiesiai į Bridgeport pas Alekseyių su tų kraštų geriniais.

S. ZUJUS, Gaspadorius.

Phone Boulevard 4552 Moterim: SereDOMIS.

PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rūpinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuvišką.

Duodame Elektros Trytymus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas.

TITANŲ KOVA BAIGIASI

(Tąsa nuo trečio puslapio)

Kulkos jau švilpia aplink. Sliauzių žeme. Staiga pamatau vyrus saviškių uniforma. Ir pradeda jiems šaukti: "Nešaudykite! Savasis lukas!"

Po keliolikos minučių aš užpakalyje pėsčiųninkų ir jau visai saugus. Paskui aš atvykau čia.

Oro Kareivių Draugystė.
Kareivių draugystė—didysis fronto įstatymas. Padėk savo draugui, kovok už jį, jei jis negali, pelys prie peties paremk gretutinius—štai paprastai, bet įsaknius reikalavimai tiems, kurie nori nugalėti.

Ir štai apie vieną lakunų draugystės istoriją, palanziant vokiečius francūzų pasipriešinimą prie Metz.

Metzas—didelis ir svarbus tikimo punktas Mažino linijos tvirtovės. Daug geležinkelinių linijų suėjo į Metzą. Vienais buvo atvezama, čia skirstoma ir toliau išgabenama kilmis.

Bombonešiai puolė ir lauzė geležinkelį įrengimus ir karines rampas.

Sutekta priešlėktuvinė artilerija beveik be paliovos šaudė viršum, kad-tik daugiau sutrukdėtų bombardavimo darbą.

Vienas bombonešis buvo sunkiai kliudytas, 4,000 metrų aukštyje granauta sprogo prie lėktuvų ir beveik sutrukdė vieną motorą. Dar kita jos sesuo sprogo netoli. Šios skveidra kliudė antrajam motorui ir šį nutildė.

Lėktuvas patiko beįėjus, bet jo igula nebuvo sužeista ir tuojau pasuko kursą namų link, kad nors sklendžiant pasiektų savo linijas.

Dangus aplink maišėsi, nes dirbo ne tik bombonešiai, šaudė ir juos artilerija, bet ir visos pusės sviuo naikintuvai ir kovėsi ore.

Viena priešlėktuvinė baterija žemėje pastebėjo sklendžiantį

bombonešį su stovinėmis motorais. Buvo aišku, kad šis paspaus. O juk svarbiausias dabartigiam karė taikyns—gyvas lukas, nes lėktuvai daug greičiau statomi, kaip jiems ruošiami žmonės.

Baterija atsikreipė į beįėjį bombonešį ir tuoj pradėjo granaunomis jį vytis. Sunaikinti, kad nepuspruktų į savas linijas!

Bombonešio busena buvo jau veik be išiečios. Į sklendžiantį buvo lengva šaudyti. Danguje tuoj sužibėjo granauta serija.

Ir dabar prasidėjo lakunų draugiskumo pasireiškimas.

Trys savų naikintojai pamatė bombonešio besiviršijį padėtį. Jie nesyruoja, bet tuoj smūgų žemyn ir puola į bateriją.

Saudymas iš patrankėlių ir kulkuosvaizdžių, nusileidami visi žemai ir rizikuodami būti numuštais, naikintojai nutildė bateriją.

Bombonešis nusileidžia savo pusėje.

Nuovargis Nugali.
Zygiavimas Vakaruose buvo vykdomas tokiu sparčiu, kad ir geležinis organizmas sunkiai galėjo išlaikyti.

Dieng ir naktį skambėjo tik vienas įsakymas—pirmy ir pirmyn.

Budavo sustojama tik trumpoms poilsio valandėms, kad viena kita miego valanda atgavintų karis.

Daug vaizdų buvo tokių, kad ištiesis kariuomenės kolonos, vos suskambėdavo poilsio trimitas, grūdavo kur stovė. Motociklistai net nemulidavo nuo motociklų, greitųjų divizionų kavalerija iš sunkvežimiu, pėsčiųninkai čia pat grūdavo į griovius.

Kiekvienu minutė buvo brangi ir dėl to kiekvienas norėjo tuo netego momentu susigrąžinti kuo daugiausia įgų.

Ir po tokių palaimintų mie-

go valandų vėl aliarmas žygiui. Ir tada pirmyn, su įtemptu žvilgsniu priekin.

Vokiečiai Paryžiuje.
Vokiečių kariuomenės įžygiavimas Paryžiuo buvo didelis moralinis smūgis pavargusiai francūzų kariuomenei ir nuo padarinių vargstančiai visuomenei.

Paryžius buvo vadinasmas Francūzais širdimi, pasaulio sostine, ir daugiau kaip 4 milijonų gyventojų su daug pramonės įmonių miesto netekimas prisidėjo prie nelaimingo Francūzų karo galo.

Vokiečiai į miestą įžygiavo su tam tikrom iškilimėm. Aišku, prieš tai priekinės kariuomenės dalis nusivijo už miesto besitraukiančioms francūzams. Netrukus miesto centre buvo suorganizuotas paradas.

Į gražių ir plačių Place de la Concordia aikštę nusileido vokiečių ryšio lėktuvai, vadiniami "Fieselerio Gandrai." Vieną iš lokio tipo lėktuvų pernai matėme ir Kaune, per Baltijos aviacijos dieng. Jie pakyla iš begalo mažos vietos, o nusileisti įmies reikis tik plotelio ratams atsiremti...

Francūzai užsadarinėjo namuose ir gatvėse atrodė visiškai tuščios. Atrodė, kad Paryžius tapo mirusiųjų miestu, nors jame buvo apie 3,000,000 gyventojų.

Artėjo parado valanda, kurio vokiečių vadovybė norėjo parodyti paryžiečiams stiprią ir gerai ginkluotą kariuomenę.

Gatvėse vis tuščia. Tada prabilo gausūs garsikalbiai, kurie galytė išėli iš namų ir dalyvauti parade.

Paryžiečiai paklausė ir greit gatvėse užtvino žmonėmis. Pradėjo nugalėti mūšias, o viršum miesto skraidė vokiečių lėktuvai, šį kartą jau be bombų.

Paskutinis Puolimas.
Paskutiniai puolimai vakarų fronte pasižymėjo staigiais aviacijos užskridimais. Eskadrilės

pasėdavo bombų lietu ir taip naikino į pietus besitraukiančios francūzų kariuomenės dalis.

Apie vieną kėvos vaizdą amerikietis laikraštėninkas perdavė savo laikraščiui tokį pranešimą: "Iš pliki dėbesų staiga išnoro vokiečių lėktuvai. Apie 50 naikintuvų, kaip audringos vilkyčios staiga puolė nedidelius francūzų aviacijos apsaugos dalinius. Vieno metu danguje atrodė tamsu nuo musio smukrio. Liepsnodami lėktuvai krito žemyn, o kiti pilnais motorais bėgo iš kovos lauko.

Ir netruko nė pusvalandžio, kaip pasirodė apie 60 bombonešiu, kurie taip pat puolė žemyn, skrisdami kiek galima arčiau žemės.

Ar pragare taip gali būti bausu,—rašo žurnalistas,—nežinau. Bet tuo momentu bombos maišė dangų su žeme ir atrodė, kad lėktuvai sukūrė paskutinio teismo dieng.

(Iš "Karys")

Po Stalino Mirties Kas Atsitiks Su Sovietų Sąjunga?

Mirus Leninui—Sovietų Sąjungos priešai delnus trynė iš džiaugsmo, tikėdami, kad Sovietų Sąjunga subirs. Lenino vietą užėmė Stalinas. Sovietų Sąjunga, vieton subiri, dar daugiau sutvirtė,—išaugo milžinas! Proletarinė demokratija sklendžia ir vykusi, žingsnis po žingsnio vystosi, tobulėja. Plutokratijos demokratybė sudrebėjo. Iki šiol neįsivaizduotas kerštas giuė pas plėtvaitojus demokratų—žutbut sunaikinti proletariato demokratiją. Milijonai žmonių aukaujama karo dievaičiu. Šimtmetiniai civilizacijos padariai be pasigaltėjimo deginami ir į dulkes pavėrciami, kad nugalėtų proletariato demokratinį obals: "Neleista žmogui žmogų išnaudoti savo naudai!"

Mažai Varpininkų, dar mažiau Aušrininkų randasi tarp gyvyčių, bet jų įskiepytos mintis tarp plačiųjų masių žmonių—nemirtinos! Jos gyvuoja ir gyvuos amžinai!

Drolis ir sese, išstūdiuok atsidėjusiai "Aušros" ir "Varpio" numerius. Perskaityk Dr. V. Kudirkos raštus, tai paaiškės tau, kaip padėtas ant delto užuolot grūdas (gilė), kuris įsodintas į žemę išdygsta ir nei audros, nei šalčiai jo nenugalai. Ne-nugalėtoji ir lavė: tau įskiepytos minties per aušrininkus ir varpininkus nei dvasišikija nei nei smetonijada nenumarino. Smetonija tik laikinai tavo žygiavimą prie gerbuvio, prie palaimos sutrukdė.

Be jau dingo smetonijada, it pavasario sniegas... Nudien, broli ir sese, tau pro-

ga suteiktai švestis ir kultūrinis—pasinaudok! Mokslas yra visogalis, viską nugalintis. Karas, badas maras liks tik atmintyje!...

Pasiekęs akademinį tyrojo mokslo laipsnį, rudi atidarytas duris į visus pasaulio kampus—kampelius ir į Sovietų Sąjungos socialio sugyvenimo vairą.

Šiandien Stalinas, kaukazietis, gruziųjų kilmės, Sovietų Sąjungos vairo vadai! Mirus jam, kas gali tikrinti, kad rytoj, po Stalino mirties, Sovietų Sąjungos aukščiausia taryba neišrinks lietuvių kilmės vyrą, kurio pareiga bus vairuoti Sovietų Sąjungos piliečių likimą, vedant prie gerbuvio, prie palaimos ne tik visus Sovietų Sąjungos piliečius, bet ir viso pasaulio žmonių?!

Dr. Med. A. L. Graičūnas.

CHICAGOS ŽINIOS

Nauja Sistema Pašalpagviamis

Nuo vakar, dienos pradėjo veikti nauja sistema teikimui pašalpos bedarbiams. Iki šiol būdavo teikiama pinigine arla namu pašalpa,—dabar įvedė stamų sistemą.

Su stampon bedarbiai negalės nieko kito pirkti, kaip tik maistą ir reikalingiausius gyvenimui dalykus.

Sako, Chicagoje pasidėjo 9,152 krautuvių kooperuoti su stamų sistema. Vietoje pinigų bedarbis gaus stamų ir jas vartos krautuvių perkant maistą vietos pinigių. Krautuvininkas stampos iškeis į pinigus atitinkamos vietose. **Bedarbis.**

Spausdintam Žodžiui Sukako 500 Metų

Šį mėnesį sukanka 500 metų nuo to, kaip pasirodė pirmas spausdintas žodis. Tai pasirodo, kad šiandien, kada taip išstobėjusi spauda, taip moderniška, tikrai nėra senas dalykas—vos 500 metų.

Chicagoje susitvėrė komitetas šis sukaktuves paminėti. Nuo rugsėjo 29 iki spalio 5 vyks įvairios parodos muzėjuose ir tam parengtos vietose, kaip knygynuose, mokyklose ir šaip didesnes spaustuvių ir knygų leidyklose. **Sp.**

Palaidota Mrs. E. Churas Motina

Sv. Kazimiero kapinėse užvakar palaidota Anastazija Jekėvičienė, motina Mrs. E. Churas. Laidotuvių dalyvavo labai daug žmonių. **K.**

Užsadarė Negrų Paroda

Nuo liepos 4 d. veikusi negrų paroda užvakar užsadarė. Paroda buvo lankoma labai gausiai, turėjo gero pasisekimo.

Uždarymo dienoje susirinko į Coliseum svetainę apie 12,000 žmonių. Kalbą pasakė buvęs agrikulūros sekretorius Wallace, kuris darbu kandidatuota į šalies vice-prezidentus.

Kaip reporteriai sako, jo kalba buvo nepopuliari, bet vistiek jis vienoje vietoje pareiškė: "Mes kovojame prieš rasinę diskriminaciją, už religines laisves, sykiu mes kovojame prieš nazizmą ir fašizmą, kuris yra prieš demokratijos ir laisvių."

Uždarymo ceremonijose dainavo ir Paul Robeson, kuris savo dainavimu sukėlė didelę entuziazmą perėitį šiedienį Tautos Kongreso masiniam mitingė. **Rep.**

Chicagoje Pradės Dirbti Gaso Maskas

Iš valdžios atėjo užsakymas pradėti daryti gaso maskas (kaukes) kariuomenei ir, aišku, civiliams.

Darbą atlikti apsiėmė Johnson & Johnson Co., 4951—06th st. Sako, čia mašinerijos tam darbai jau prirnginama ir 8 valandų darbo šiftas pagaminsios po 100,000 maskų.

Sako, darbas būsiąs išvystytas gana smarkiai. Į 10 dienų, dirbant po tris šiftus, būsią galima aprūpinti maskomis 3 milijonus kareivių. Paskui darysią jį ir civiliams gyventojams ir padėsią atsargai.

APIPLĖSĖ TAKSIO DRAIVERĮ

Nepažystamas vyriskis pasi-sandė taksi miesto centre. Draiveris buvo Abe Skaletzky, 1456 W. 14th st. Keleivis kiek pavaižavo pasirodė esąs plėšikas. Atėmė iš draiverio \$5 ir paspruko.

DETROIT, MICH.

Penktadienį, rugsėjo 6-ta, 7:30 val. vakaro, Draugių svetainė, 4097 Porter St. įvykis svarbi Amerikos Lietuvių Kongreso, Detroito Skyrius, konferencija. Pradose visų atstovų būtinai dalyvauti šioje nepaprastai aktualioje ir aštri laiku. (4-5) **ALC-DS Sekr. J. J. Rutkus.**

HOLLYWOOD INN

2417-19 West 43rd Street
Svetainė renduojama susirin kimam, parėm, vestuvėm ir visokiems parengimam...

Phone Virginia 9780

MYKOLAS IR ELZBIETA RUDAUŠKAI (Savininkai)

BUDRIK Furniture House

Krautuvi su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

URBA

Gėlis Mytilionas, Vestuvėms, Laidotuviams, P. p. o. š. mams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5808

REGĖJIMAS Gali But Pagerintas

Kartais taikinas vartojimas akiu gali jaus pagerinti regėjimą ant vėdros.

Atsilankykite pas Dr. K. Nurkai-Nurkaišis patasymui ir priėmimui akiniu, kurie susitpirs ir pagerins Jūsų akis.

DABAR GALIMA ĮSIGYTI AKI-NIUS NUZEMINTA KAINA. Duodame Pinig Garantiją

3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

Siunčiame Gėles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS - Kvietkininkas

Gėles Vestuvėm, Banietam, Pagrabam
3316 S. Halsted St., Chicago, Ill.—Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago ir Cieros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus
4704 S. Western Ave.
TEL. LAFAYETTE 3094

Anthony B. Petkus
1410 S. 49th St., Cicero
TEL. CINCERO 2109

S. P. MAZEIKA
8319 S. Lituania Ave.
TEL. YARDS 1135 ir 1139

Antanas M. Phillips
8307 Lituania Ave.
TEL. YARDS 4908

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Sklerys: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1970 ir 2518

P. J. RIDIKAS
8354 S. Halsted Street
TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 W. 46th St.
YARDS 0781
0783

J. LIULEVIČIUS
4848 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 5978

Specialus Pranešimas

SAVININKAMS KOLONIJŲ KEPYKLŲ IR RESTAURANTŲ

Nauja žema skalė besikeičiančios elektros srovės tik lėto galion dėl kepyklų, valgyklų ir kitokių komercinių įstatgų.

GAUKITE FAKTUS!

Tegul mūsų atstovas paaiškina Jums, kokią naudą ir ekonomiją teikia žema skalė elektros pajėgos kepinimui ir virimui. Tas Jums nieko nelėšuos.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Phone RANdolph 1200

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

ARTINASI NEDELDIENIS, ARTINASI IR DIDYSIS "VILNIES" PIKNIKAS

Nedėlio, rugsejo 8, kaip rudenis "Vilnies" piknikas, Archer avenue. Prasidės nuo 10 val. ryto. Visi darbininkai būkite daržė kaip 9:30 ryte.

Svečiai užkviėjami dalyvauti ne vien iš Chicago, bet ir iš visos plačios apylinkės. Daugelis pasidarys atvykti ir iš gan toli. Bus labai gražus sporto ir dainų programos. Zaislai, pašlinksmėnė, valgiai ir gėrimai pirmos rūšies.

Kas svarbiausia, šiame piknike bus išdalinta dovanomis arti \$600! Įsitemkite tai. Kurie turite pasipirkę tikėtus iš seniau, turėkite su savim; kurie dar jų neturite—pasipirkite. Rengikės visi! Tik kelios dienos beliko. Komisija.

Atsidarė Rudeninis Tiesmačiujų Sezonas

Užvakar, kaip paskelbta miesto viršūnų, atsidarė rudeninis tiesmųjų sezonas. Sakė, darbuoju iki kanklo. Du tiesmabučiai: Circuit ir Superior, sakė, turį ant rankų net 27,275 įvairių bylų. Circuit tiesmū reikiąsį spręsti 11,410 bylos, o Superior tiesmū — 15,865 bylos.

Padidėjęs skaičius ir divorstų. Sem tiesmū jų reikiąsį išspręsti net 7,100 bylų. K.

NUTIESTA PLANAI MILŽINIŠKAM TAIKOS IR GEROVĖS DARBU AMERIKOS KOLONIJOSE

PEREITĄ PIRMADIENĮ BAIGESI TRIS DIENAS EJĖS TAIKOS KONGRESAS; PASIBRĖŽTA DIDELI DARBAI IŠLAIKYTI AMERIKĄ NUO KARO, KOVAI PRIES KARO INTERIUKS

Pereitą pirmadienį pasibaigė Taikos Kongreso sesijos, kurios buvo prasidėjusios šeštadieni, rugpičio 31, Chicago's Stadiume.

Pirmoji Sesija prasidėjo šeštadienį po pietų. Daug laiko pašvėsta prirengiamiesiems darbams, organizaciniam susivarkimui. Pasakyta keletas kalbų; iš miestų ir valstijų išduota interesingi raportai; suorganizuota aparatas vedimui Kongreso per visas tris dienas.

Vakare, kaip jau buvo rašyta, įvyko masinis mitingas, kuris labai gerai pasisekė. Sukelta didelė gėris masėse daugiau dirbti taikos palaikimui, daugiau dirbti ir išstoti prieš karą interius.

Sekmadienį Kongreso sesija atsidarė nuo ryto ir tęsėsi iki vakaro vėlumos. Ši sesija buvo labai svarbi tuomet, kad ėia, apat lo kad pasakyta labai svarbi ir pamokančių kalbų, išdarbi planai abnabm taikos veikimui, priimta veikimo planai ir rezoliucijos.

Kongresas pasisakė už plėtimą veikimo visos Amerikos plote. Delegatai sugryžė į savo gyvenamas vietas tuojau mesis darban suorganizuoti veikimo aparatą, pastovią taikos organizaciją.

Nustatyta penki svarbiausių veikimo punktai, arba punktai, kad išlaikyti Ameriką nuo karo, kad apginti jos demokratiją. 1) Išlaikyti pilną neutralumą. Neduoti jokių paskolų, jokių kreditų kariaujančiom šalių. Palaikyti geriausius santykius su Lotynų Amerika. Visokerpio-pa pagelba užpultai Kinijai. 2) Konspiracija neturi būti praleista. Jinai yra pavojus,

Banditai Išlaikė Moteriškę 30 Valandų

Policija dabar daro tyrinėjimą šitokios istorijos: Mrs. Ruby Snider pasiskundė policijai, kad jinai pereitą penktadienį važiuosvi automobiliu bankon išmainyti vyro du čekius vertės \$70. Banditai ją sulaukė ir sykiu nuvažiavo bankan. Kada ji išsimainė čekius, gryzo atėję automobiliu, tai pšėikiai priverė važiuoti jų keliais. Jinai nuvežė j namus, atimta nuo jos tie pinigai, žiedas vertės \$1,300 ir laikrodėlis. Pšėikių nelaisvėje išlaikyta 30 valandų. Tada jinai pavezėta ir paleista. Užpūlimas atšiekė ant 51st str. ir Princeton ave.

Franas Kirka Patenkintas Vakacijom

Prie savo kasdieninio darbo sugryžo ("Vilnies" spaustuvenė) Franas Kirka, kurs tris savaites leido vakacijas Hot Springs, Arkansas.

Parsivežė gražių įspūdžių. Sakė, kad ir norėdamas šitai saule nelabai nudėgė. Apie gegėžės mėnesį esą karščiausias, paskui šiaip sau graži ir šilta. Toje apylinkėje žiemos kaip ir nėra, saulė visada šviečia ir šildo, bet kaž-kodėl ją negalima nudėgti kaip pas mus.

Draugas sakė, kad Hot Springs yra tikrai sveikias kraštas pagyventi ir atsigrėbti sveikatoje. —Drg.

Lietuviai Delegatai iš Įvykusio Taikos Kongreso Laikė Pasitarima Pereita Pirmadieni

Pereitą pirmadienį, kaip tik pasibaigė Taikos Kongreso sesijos, lietuviai delegatai atvyko "Vilnies" svetainėn ir laikė svarbių susirinkimų. Šiame susirinkime dalyvavo apie 30 asmenų. Jų buvo daugelis chiegiacijų, daugelis iš kitų kolonijų, kaip Clevelando, Brookfordo, Kenoshos, Detroito, Rocklyno.

Susirinkimas tęsėsi neilgai, bet buvo labai gyvas, svarbius ir jame rūpestingai ant greitųjų perbėgta klausimas, kaip mes lietuviai, sugryžė į kolonijas, tęsime pradėtąjį Taikos Kongreso darbą. Pas visus žmones kaip audra sukliko gyvas klausimas: išlaikyti mūsų šalį nuo įsivėlimo karan, kovoti už šios šalies demokratiją, už civilės laisves!

Antradienį Atsidarė Viešos Mokyklos

Valar, rugsejo 3, buvo pirmą dieną atsidarė viešos mokyklos. Mokyklų viršininkas William J. Johnson skelbia, kad visam Cook paviete užsiregistruota mokyklas lankyti 764,500 mokinių. Vien Chicagoje pradėjo lankyti mokyklas 455,800 mokinių.

Pastebėta, kad šiemet mokinių skaičius sumažėjęs iki 1,633. Mokinių skaičius sumažėjimą visi visai išrokoja. Bet mokyklų viršininkas sakė, kad sumažėjimas paėng nuo sumažėjimo giminių. Bažnytinės mokyklos atsidarė apie kitą savaitę ir manoma turės mokinių apie 192,000. Piliėtis.

LDS 53 Kuopos Nariaims

Nepamirškite, kad šios sėdės vakarė Mildos Sveitinėj įvykis Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 53 kuopos susirinkimas. Yra daug svarbių reikalų. Dalyvaukite visi.

Kurie užsilikę su mokesčiais malonėkite pasimokėti. Kad jau bus sugryžė mūsų delegatai iš LDS Jubiliejinio Seimo, tai išduos raportą. Kaip teko, girdėti, seimas gerai pavyko. Sekretorius.

Per 4 Dienas Suregistruota 11,129 Ateiviai

Pašto viršūninkai skelbia, kad per pirmas keturias registracijos dienas Chicagoje suregistruota ir pirštų antspaudo nuimta 11,129 ateiviaims.

Per šventes registracijos punktai buvo uždaryti. Viso Chicagoje iki gruodžio 26 dienos turi užsiregistruoti 180,000 ateivių. Tiek jų ein prikaštoma.

Praleisk Vakaciją Drobius Beverly Pines Resort

Stevensville, Mich. Prie U. S. 12 Kelio

Kambariai dienai, savaitėi arba mėnesiui. Chicken Dinner ir Spaghetti. Linkama vieta vakacijoms, grazi vieta Michigan ežere maudytis. Telephone St. Joes, 4743 F12 DROBIUS, Savitinkai

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St. Lietuviški ir Amerikoniški valgiai su geriausiu skoniu P.Balčunas ir M. Kovarski, Sav.

CLASSIFIED ADS

LABOR DAY SPECIAL SALE (Darbo Dienos Parduavimas) 1936 Chevrolet 1/2 tonas traktor gerų tvarko—penal body kaip naujas. Kaina tik \$125. 1934 Pontiac Coach. \$100 1931 Oldsmobile Sedan. \$50 1930 Pontiac Sedan. \$20

Įmokėti tik \$5.00. Likusi suma mažais įmokėjimais per 18 mėnesių.

SCHOOLS AND COLLEGES

Patapkite Barberiu Išmokname barberio amato mokytinū būdu už mažą mokesčį. Įmokėti reikia tik mažą dalelę, o likusią sumą lengviau išmokėjimais ar ralykėle ralykėle arba telefonuokite platesniu žiniu INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 7 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 5922.

WHOLESALE FURNITURE Prekės Gavimas Rakanųjį Mokedamas cash už rakandus, nuotaiptini nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Atsigrėkite ar ralykėle dėl daugiau informaciją. Vientink nacionaliai žinomi daktai randasi pas mus. ALBAUSKAS, S. Slaus, 605 W. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Rep. 6051.

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI trijų aukštų mūrinis namas su keltuvu; kiekvienas aukštus turi 3600 kv. pėdų vietas. Žinomas lengvų vaikų dirbtuvai, sandėliai arba kitokiam biznui. Kreipkitės į Poultry Store, 2428 S. Halsted St. (Aug. 12-Sept. 12)

FOR SALE—BARGAIN 2 flaty namas po 6 kambarius, karštu vandeniu apšildomas, 2 karu garštinis. Naujas stogas. Refrigeratorius. Geisai dečiai. Renda \$55. Kaina \$7,800. Savininkas Albright, 5924 S. Troy, 1st floor. Lai anuotai, ralykėle arba telefonu. Pajūmima \$7,000 arba \$47,000, atsižango j mano butu. Gal galėsite susitarkyti. (4-5)

WAITRESS WANTED

Reikalinga Patrysi Vetterka. Turi turėti rekomendaciją; pageidaujama namams ir mandagumas. Turi mokėti lietuvių kalbą. Darbas 8 val. kasdien, 6 dienos savaitėje. Kreipkitės: "Vilnis".

VIETOS PRANESIMAI

L.D.S. 76 KP. SUSIRINKIMAS įvykis trečiadienį, rugsejo (Sept.) 4, 8 val. vakaro, Holwood Inn Sveitaines aikštė, 2417 W. 43rd Street. Visi nariai malonėkai dalyvauti, nes šie daktai delegatų raportus iš Taikos Kongreso ir kitus svarbius raportus. (3-4) Sekr.

ROSELAND

L.D.S. 138 kp. mėnesinis susirinkimas įvykis trečiadienį, rugsejo 4 d., 7:30 val. vakaro, Lietuvių Darbininkų Sveitainėje, 10413 So. Michigan Ave. Susirinkti skaitingai, nes bus darbininkų rinkimas sekmadienio išvažiavimui. Rastininkas S. Dilis. (4-5)

LIET. JAUN. KULT. RATELO mėnesinis susirinkimas įvykis rugsejo 4 d., trečiadienį, 8 val. vakaro, Holwood Sveitainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai prasomi atsilankyti į susirinkimą svarstymui kvažiavimui. C. Dania. (4)

JONAS KALNAUSKAS nupirko kriaušius bizni, 4454 S. Western Ave., Chicago, Ill. Kam reikalinga duobūta valyti, taryti ir t. t. tai kreipkitės pas Joną Kalnauską, 4454 S. Western Ave., Chicago, Ill. Darbas bus atliktas pagal jūsų reikalavimą, ir garantuotais.

M. KLARICH & SON

Kontraktoriai ir Namų Budavotojai Sistoms ir pertaloms bungalovs aplevių aukštų ir apartamentas; basnyzias, mokyklas, gatviniu stotis, garadinius ir kitus troškus.

3117-19-21 S. Parnell Ave. CHICAGO, ILL. CALumet 6509

Naujo Bunny Bun

5c Hamburgers 5c IR TIEMS, KURIE NORI GERIAUSIŲ

3110 So. Halsted St. Calumet 3684

Speciālė Kaina Pirkimams, Draugams ir Parėms. G. ANDREWS, Sav.

Medicinos Daktarai

Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS 4442 S. Western Avenue KASDIENIA Nedėliomis pagal sutartį Phone Virginia 3316

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIS PRETAKO 3343 S. Halsted Street VALANDOS: 11 iki 12, 1 iki 4 vakarais 7 iki 9. Ištatimais 1 iki 12 ryto Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D. West Town State Bank Bld. 2400 West Madison Street VALANDOS: 1 iki 3 po pietų, 8 iki 9 vakarai Tel. Seely 7330 Namų Telefonas Brunswick 6597

DR. STRIKOŲ'S GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue VALANDOS: Nuo 3 iki 4 ir nuo 6 iki 9 val. vakarai. Nedėliomis pagal sutartį Ofiso Tel. VYrėglna 4787 Namų Tel. P.O.Scept 1928

Ofiso Tel. VYrėglna 9038 Namų Tel. BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m. Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Yards 5921 Residencijos Kenwood 5197

DR. BERTASH (Temp. 2524 ir S. Halsted St.) VALANDOS: 1-3 ir 6-30 iki 9:30 vakarai Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone CANal 6128

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street VALANDOS: nuo 1-3 ir 7-8 Sėdėsimas ir nedėliomis pagal sutartį Rez. 6631 So. California Ave. Telefonas Republic 7668

Phone: Gravelhii 3111

DR. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJUSPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Ofiso Telefonas Lafayette 9968 Namų Tel. Portsmouth 6616

Dr. Marjan S. Swiont GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4258 Archer Avenue Kalba Rusiškai ir Lenkiškai Valandos: nuo 1-4 ir 7-9

DENTISTAS

Phones: Yards 2248

DR. C. Z. VEZEL'S DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (art 4th Street) Valandos: nuo 9 iki 8 vakarais. Sėdėti pagal sutartį.

Telefonas HEMlock 9252

ANELIA K. JARUSZ

Physical Therapy & Midwife 6630 S. Western Avenue, Chicago, Ill. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 7 vakaro. Išskyrus šėitadientius ir nek-madientius, rengasi Central Ave. Beverly Shores, Ind. Telephone Michigan City 2799-R3

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS Tel. Yards 1829 Pritalko Akinius Kretvas Akis Ištaiso.

Ofisas Ir Akinių Dirbtuvė 758 WEST 35th STREET kampas Halsted St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8. Nedėliomis pagal sutartį.

Phone: Crawford 3630 Stepnepak Auto Repair 3840 West Cermak Rd. 3847 Ogden Avenue Carburators—Ignition—Batteries Motor Tune-Up—Accessories 20 metų kaito tebegeji patirnaurame šioj apylinkėj.